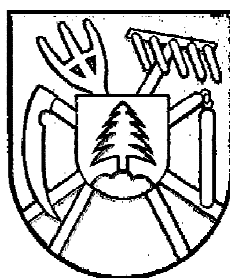

OBEC VALASKÁ BELÁ

KONSOLIDOVANÁ VÝROČNÁ SPRÁVA účtovnej jednotky verejnej správy

2017

OBSAH

1. Základná charakteristika konsolidovaného celku	3
1.1 Geografické údaje	3
1.2 Demografické údaje	3
1.3 Ekonomické údaje	4
1.4 Symboly obce	5
1.5 História obce	5
1.6 Významné osobnosti obce	7
1.7 Výchova a vzdelávanie	7
1.8 Zdravotníctvo	8
1.9 Sociálne zabezpečenie	8
1.10 Kultúra	9
1.11 Hospodárstvo	9
1.12 Organizačná štruktúra obce	11
2. Rozpočet obce na rok 2017 a jeho plnenie	13
2.1 Plnenie bežného rozpočtu – bežné príjmy a výdavky	16
2.2 Plnenie kapitálového rozpočtu – kapitálové príjmy a výdavky	17
2.3 Plnenie rozpočtu finančných operácií – príjmové a výdavkové finančné operácie	18
2.4 Plán rozpočtu na roky 2018 – 2020	18
3. Výsledok rozpočtového hospodárenia za rok 2017 a jeho rozdelenie	19
4. Bilancia aktív a pasív v celých €	20
4.1 Aktíva a pasíva za materskú účtovnú jednotku - obec	20
4.2 Aktíva a pasíva za konsolidovaný celok	21
5. Vývoj pohľadávok a záväzkov	23
5.1 Pohľadávky, záväzky, úvery za materskú účtovnú jednotku	23
5.2 Pohľadávky, záväzky, úvery za konsolidovaný celok	25
6. Účtovný výsledok hospodárenia	27
7. Ostatné dôležité informácie	32
7.1 Prijaté granty a transfery	32
7.2 Poskytnuté dotácie	33
7.3 Významné investičné akcie v roku 2017	34
7.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti konsolidovaného celku 2018-2020	35
7.5 Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	35

1. Základná charakteristika konsolidovaného celku

Obec Valaská Belá je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Konsolidovaná výročná správa Obce Valaská Belá za rok 2017 je vypracovaná v súlade s § 20 a 22 § zákona NR SR č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších zmien doplnkov.

Obec Valaská Belá ako materská účtovná jednotka spolu s rozpočtovou organizáciou vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti (základnou školou s MŠ) tvorí jeden konsolidovaný celok verejnej správy na úrovni samosprávy obce.

Obec Valaská Belá je súčasťou súhrnného celku verejnej správy Slovenskej republiky.

1.1 Geografické údaje

Valaská Belá tvorí jednu z hlavných oblastí rozptýleného osídlenia na Slovensku. Leží v juhovýchodnej časti Strážovských vrchov. Jadro obce je obklopené Zliechovskou hornatinou, Nitrickými vrchmi a Malou Magurou. Na juhu a juhovýchode susedí oblasť Hornonitrianskej kotliny. Nachádza sa v Trenčianskom kraji v okrese Prievidza. Západná hranica katastra Valaskej Belej je aj hranicou okresu Prievidza. Susedné obce sú Čavoj, Temeš, Zliechov, Kopec, Horná Poruba, Dolná Poruba, Závada a Čierna Lehota.

Svojou rozlohou 6474 ha (64,74 km²) patrí k najväčším obciam na Slovensku. Je rozložená v dĺžke približne 12 km od Klinu až po vrch Homôlka po oboch stranách doliny. Pozostáva zo 6 častí: časť Valaská Belá – ústredie (centrum obce), časť Studenec, časť Matušíková, časť Stanáková, časť Škrípov a časť Gápel, v ktorých bolo v minulosti viac ako 90 lazov, v súčasnosti ich je 83.

Obec sa nachádza v nadmorskej výške od 380 do 910 metrov nad morom, stred obce vo výške 482 metrov nad morom.

1.2 Demografické údaje

Hustota osídlenia obce je 35 obyvateľov na km² a súčasný celkový počet obyvateľov je 2 249. Z tohto počtu žije na lazoch 279 ľudí, z toho v najvzdialenejšej časti obce – v Gápli 18.

Z hľadiska národnostného zloženia možno pokladať obyvateľstvo obce za homogénne, až 99 % obyvateľov je slovenskej národnosti. Obdobná štruktúra je aj vo vierovyznaní – 98 % obyvateľov je rímskokatolíckeho vyznania.

Od roku 1869 sa vedú pravidelné štatistiky o počte obyvateľstva. Do roku 1950 sa počet trvalo žijúcich obyvateľov v obci zvyšoval – v roku 1869 žilo v obci 2 779 osôb a postupne sa tento počet zvyšoval, pričom už v roku 1910 Valaská Belá prekročila hranicu 4 000 obyvateľov. Pri ďalšom sčítaní ľudu dosiahla maximum 4 436 obyvateľov. Pred druhou svetovou vojnou nastal mierny pokles (odchody za prácou, zlá hospodárska situácia). V roku 1950 sa počet obyvateľov prudko znížil až na 4 000 – na úroveň začiatku 20. storočia. Hoci sa životná úroveň a bytová situácia v 50-tych rokoch 20. storočia výrazne v obci zlepšila, začalo prudké spriemyselnovanie Slovenska, ktoré malo vplyv na hromadnejší odchod mladých obyvateľov z obce za prácou do priemyselných centier.

Demografický vývoj bol v uplynulých rokoch z hľadiska vývoja počtu obyvateľov stále nepriaznivý – pokračoval klesajúci trend a starnutie obce. Po sčítaní obyvateľov v roku 2001 evidovala obec 2 421 obyvateľov a o desať rokov neskôr – v roku 2011 už len 2 225 obyvateľov. Podľa súčasnej evidencie obyvateľstva na obecnom úrade počet obyvateľov k 31. 12. 2016 bol na 2 249, z toho 1 111 mužov a 1 138 žien. V porovnaní s rokom 2011, keď bolo posledné sčítanie obyvateľstva sa to javí ako slabý prírastok, ale z dlhodobého hľadiska počet obyvateľov nestále klesá.

Počet obyvateľov obce v troch posledných sčítaniach ľudí podľa vekovej štruktúry

Rok	Počet obyvateľov			Veková štruktúra					Podiel počtu z trvale bývajúcich obyvateľov vo veku (v %)		
	Spolu	Muži	Ženy	0-14	15-59 muži	15-54 ženy	60+ muži	55+ ženy	pred-produk.	pro-duk.	po-produk.
1991	2623	1300	1323	563	780	618	236	426	21,40	53,30	25,40
2001	2427	1226	1201	413	822	663	196	325	17,0	61,20	21,50
2011	2225	1120	1105	279	748	601	226	371	12,54	60,62	26,84

1.3 Ekonomické údaje

V roku 2011, kedy sa uskutočnilo aj posledné sčítanie obyvateľstva, bolo z celkového počtu obyvateľov 872 ekonomicky aktívnych obyvateľov, čo je 39,19 %. Nezamestnaných osôb bolo evidovaných 137, čo predstavovalo 15,71 % z ekonomicky aktívnych obyvateľov (bez pracujúcich dôchodcov).

Vývoj nezamestnanosti v obci

Dlhodobá miera nezamestnanosti v našej obci sa aj v roku 2017 pohybovala pod hranicou 4,2 %. Zo štatistiky nezamestnanosti podľa ÚPSVR v Prievidzi za predchádzajúce roky vyplýva, že v porovnaní s ostatnými obcami okresu Prievidza Valaská Belá dosahuje jednu z najnižších mier nezamestnanosti, čo ovplyvňuje skutočnosť, že obec je situovaná na okraji okresu Prievidza a susedí s okresom Ilava, v ktorom je miera nezamestnanosti oveľa nižšia ako v okrese Prievidza. Okrem toho vzdialenosť do krajského mesta Trenčín je asi taká veľká, ako do Prievidze, čo umožňuje občanom hľadať si zamestnanie i mimo okresu – v Dubnici nad Váhom, v Ilave, alebo v samotnom Trenčíne.

Dlhodobo nezamestnaní občania sú v staršom veku, ktorí nemajú záujem hľadať si zamestnanie ďalej od obce. Sú to najmä muži nad 50 rokov, o ktorých je na pracovnom trhu nižší záujem. Niektorí pracujú na aktivačných prácach v malých obecných službách v obci.

1.4 Symboly obce

Súčasný **erb obce** vytvorili heraldici Ladislav Vrteľ a Dragica Vrteľová. Má podobu dvoch štítov; vo vnútornom menšom striebornom srdcovom štíte je zo zeleného trojvršia vyrastený v strede zelený smrek, za ktorým je v zadnom zelenom srdcovom štíte skrížené náradie: sklonená strieborná kosa so zlatým kosiskom, trojzubé zlaté vidly, zlaté hrable a strieborný cep so zlatou rukoväťou.

Vlajka obce pozostáva zo siedmich pozdĺžnych pruhov vo farbách žltej (1/9), zelenej (2/9), bielej (1/9), zelenej (1/9), bielej (1/9), zelenej (2/9) a žltej (1/9). Pomer strán vlajky je 2:3 a ukončená je troma cípmi a dvoma zástrihmi, ktoré siahajú do jednej tretiny jej listu.

Pečať obce je okrúhleho tvaru, uprostred s obecným erbom, pod ktorým je umiestnený nápis „OBEC VALASKÁ BELÁ“. Má priemer 35 mm, v súlade so všeobecnými predpismi o používaní obecných symbolov.

1.5 História obce

Valaská Belá je jednou z najstarších osád beliansko-rudnianskej doliny. Vznik obce nemá presný dátum. Názov Valaská Belá – Bella Valaszka sa prvý krát vyskytuje v listine z roku 1120, ale táto listina sa pokladala za falzum. Až koncom 13. storočia máme maďarský záznam (rok 1272) – Bélapatak, z ktorého môžeme len usudzovať, že Valaská Belá vznikla v dobe kolonizácie Slovenska na prelome 12. storočia, zvlášť zosilnenej v druhej polovici 13. storočia po tatárskom vpáde. Smerodajnejšia listinná zmienka o vzniku obce podľa niektorých historických prameňov je však až z roku **1324** (pod menom Belafelde). Vo Féjerovom Codexe Diplomaticus Hungariae je prvá zmienka o obci z roku 1272, 1324, kde sa spomína Belapotok ako hranica medzi Košecou a Zliechovom. Ako Bulaa sa spomína v roku 1553 pri súpise port (usadlostí). V Tereziánskom súpise z roku 1753 je obec nazývaná ako Bela. V Lexikone obcí z roku 1808 od G. Lipovského je Bella Valaszka a Valaszka Bela je označená v daňovom súpise z roku 1828. Vyskytli sa aj názvy Walaska Béla a Valaská Bělá. Ďalšie názvy obce v niektorých rokoch: 1774 – Bela, 1786 – Bella, 1808 – Bela, Valaszká Bella, Walaská Bela, 1863-1898 – Valaszkabella, 1900 – 1913 – Belapotaka, 1920 – Valašská Belá, 1927 – Valaská Belá. Podľa Vlastivedného súpisu obcí bola **Valaská Belá založená na valašskom práve**. Vznikla z kopaničiarskych osád. Základom obce bola osada Sebedružka, ležiaca na úpätí Homôľky, ktorá oddeľovala Nitriansku župu od Trenčianskej župy. Postupom času sa Sebedružka stala lazom a stred obce sa posunul na dnešné miesto. Osadu založili zemepáni Ujfallussyovci a Rudnayovci. Majitelia Košeckého hradu Petroczyovci viedli s týmito rodinami boje od roku 1543 až do roku 1591. V roku 1324 obec patrila Ujfalussyovcom, od roku 1427 Bossányovcom, neskôr nitrianskemu biskupovi, Rudnayovcom, Splényiovcom. V 16. storočí bola Valaská Belá definitívne kráľovskou kúriou priznaná Ujfallussyovcom a Rudnayovcom. V rokoch 1883-1945 existoval v obci Obvodný notársky úrad, patriaci do okresu Prievidza. Valaská Belá patrila do Nitrianskej župy, ale od roku 1949 do roku 1959 patrila do okresu Ilava a žilinského kraja. Od 1. januára 1959 bola obec znovu začlenená do prievidzského okresu. V súčasnosti patrí do trenčianskeho kraja.

Obec a jej obyvatelia

Obec Valaská Belá **nie je osadou čistého typu**. Najstaršie domy boli stavané do podoby kruhovej, netvoriac domorad, ale takzvané „**grunty**“. To znamená, že domy, nielen obytné, ale i hospodárske stavby, boli postavené okolo spoločného dvora (k najstarším a najväčším gruntom patrili – grunt U Slugňov, U Labov, U Tantošov, U Kráľov, Topákov grunt...) Spoločné mali kamenné, jednoposchodové komory. Pred komorami boli pitvory, ktoré mali tvar oblúkových výklenkov, zvané rampúchy. Jednotlivé grunty boli od seba vzdialené 100-150 m. Tým obec nadobudla pretiahnutý tvar. Jeden až dva grunty (niekedy aj viac) tvorili **laz**. Najväčším lazom bol Bukovec, ktorý mal okolo 30 domov. Traduje sa, že na Valaskej Belej bolo kedysi spolu až 99 lazov. Dnes ich vieme

pomenovať 83. Niektoré lazy sú od centra obce vzdialené 5-6 km. V zime je k nim ťažký prístup a tieto miesta sú akoby odrezané od sveta. V lete tam býval nedostatok vody, obyvatelia boli nútení chodiť pre vodu niekde aj viac ako jeden kilometer. Kedysi ľudia na lazoch žili ťažký život a vo všetkom boli odkázaní len na svoje vlastné sily. Obyvatelia lazov boli zväčša príslušníci jednej rodinnej vetvy alebo jednej rodiny. Názvy lazov boli pomenované podľa jednotlivých rodín (napr. Kochanovci, Pánisovci), alebo podľa zemepisných oblastí (pod Skalkou). Niektoré postupom času zanikli. Ťažké životné podmienky nútili ľudí sťahovať sa dole do dediny. V súčasnosti žijú ľudia len na niektorých lazoch. Väčšina domov na lazoch je prestavaná na rekreačné chaty a chalupy. Domčeky boli kedysi malé a nízke, bez akýchkoľvek architektonických ozdôb. Stavali ich väčšinou z dreva, pokrývali slamou. Interiéry neboli ozdobované vôbec, pretože boli celkom zadymené a začiernené dymom a sadzami z ohniska v izbe, keďže dym z neho nebol odvádzaný komínom, ale celou povalou a prípadnými štrbinami (domy boli pôvodne bez komína). Dom sa skladal z dvoch miestností – z komory a izby. Neskôr sa domy stavali z pálenej i nepálenej – surovej tehly. Našli sa však aj domy z kameňa, najčastejšie z vápenca. Tieto domy boli už úhladnejšie, dym vychádzal komínom. Slamenú strechu neskôr nahrádzali drevenými šindľami a v novšej dobe potom škridlou a eternitom.

Pôvodným zamestnaním „starých Valaskobeľanov“ bolo **pasenie oviec a salašníctvo**. Ovce chovali gazdovia z dediny i lazov, tí bohatší vlastnili aj 120 oviec. Tiež sa venovali poľnohospodárskym prácam a chovu hovädzieho dobytku, kôz a hydiny. Pokles chovu nastal v 60-tych rokoch 20. storočia, kedy nastal rozvoj industrializácie krajiny. Na jar roku 1949 bolo založené Jednotné roľnícke družstvo I. typu, ktoré začalo hospodáriť na jeseň v roku 1949 na výmere 400 ha. Jeho existencia bola ale krátka, trvala len niekoľko mesiacov.

V obci bola dobre zastúpená aj **domáca výroba**. Ľudia si vedeli doma vyrobiť truhlice na obilie, šatstvo, drevený riad, koše na zemiaky a ovocie, metly, či súkno. Z potravín vedeli dopestovať takmer všetko – z plodín najviac zemiaky, kapustu, jačmeň, ovos, konope, ľan, zo strukovín, hlavne fazuľu a hrach, ďalej cibuľu, kvaku, mak a pre dobytok krmnu repu. Nedostatkom bola soľ a cukor. V 18. storočí v obci pracovali mlyny, súkennícka valcha a traja kováči. Už v prvej polovici 18. storočia sa tu objavili aj rozvinuté formy podomového obchodu a potulného zamestnania. Išlo o **sklenárstvo a oknárstvo**. Pôvod oknárstvu vo Valaskej Belej dali počiatky výroby tabuľového skla v **gápelskej sklárni**. Vznik gápelskej sklárne spadá do obdobia, kedy sa sklárne zakladali vo veľkom počte na šľachtických a cirkevných majetkoch, aby sa zúžitkovalo vtedajšie veľké a nevyužívané bohatstvo lesov na našom území. Svoje výrobky miestna skláraň dopravovala najskôr po ceste do 30 kilometrov vzdialenej železničnej stanice Nováky. Neskôr, od roku 1925, po **úzkokolejke Ilava – Zliechov – Gápel**. Kuriózna sklárska preprava však netrvala dlho, pretože v roku 1929 bola skláraň v Gápeli zrušená. Podomoví obchodníci z Valaskej Belej sa výrazne zaslúžili o rozšírenie dobrého mena gápelského tabuľového skla, ktoré roznášali v krošni na chrbte. Valaská Belá sa stala kolískou slovenských oknárov. Spočiatku mali oknári voľnosť v podnikaní a mohli sa pohybovať bez obmedzenia. Za zárobkom chodili hlavne do Pešti, ale aj do Eséku, Bukváru, Dolováru a Báčky, neskôr už len na Dolnú zem a Moravu. Belianski oknári a sklári vytvorili profesiu, ktorá vynikla ako slovenské národné špecifikum. Dnes sa už síce život zmenil, ale prítomnosť nadväzuje na dedičstvo oknárov, ktorí vštepili prítulnosť ku sklu celým generáciám. Dali tak v minulom storočí prvý impulz pre vznik **sklárskeho výrobného družstva** vo Valaskej Belej, ktoré zaniklo pár rokov po „nežnej revolúcii“. Dnes sú v obci už len menšie súkromné sklárske firmy. V obci bola zastúpená aj **textilná výroba** – výrobné družstvo Ľudová tvorba vo

Veľkom Rovnom mala od roku 1951 prevádzku textilnej výroby vo Valaskej Belej. Práve s Ľudovou tvorbou SVD Krištál' vo svojich začiatkoch úzko spolupracoval. Predmetom výroby Ľudovej tvorby boli bavlnené šatky, uteráky, posteľné tkaniny, obrusy a iné produkty. V dôsledku nedostatku kvalitného materiálu a vysokým dopravným nákladom ako aj slabému odbytu prevádzka vo Valaskej Belej ukončila v roku 1994 svoju výrobu.

1.6 Významné osobnosti obce

Každá krajina, mesto, obec má svoje osobnosti. Ľudí, ktorí tvoria nielen pre seba, ale aj pre svoje okolie. Zanechávajú po sebe niečo, čo je trvalé, ich diela nemajú pominuteľnú hodnotu. Aj s našou obcou sú späté mnohé významné osobnosti. Niektorí sa tu narodili, študovali alebo pôsobili.

Naši občania si hlboko ctia a vážia rodákov, ktorí celý svoj život zasvätili Bohu a práci v katolíckej cirkvi, ale i tých, ktorí sa tu síce nenarodili, ale dlhé roky tu aktívne pôsobili. Medzi nich patria kňazi: Prof. Dr. Anton Hlinka, Dr. Pavol Kováč, Páter Sebastian Labo a Peter Dušička SVD.

V oblasti umenia a kultúry sú to: akademický maliar Jozef Trepáč, akademický maliar Imrich Plekanec a spisovateľka Ružena Gaubeová.

1.7 Výchova a vzdelávanie

Výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje **„Základná škola s materskou školou Valaská Belá“**. Na základnej škole sa vyučujú dva cudzie jazyky – nemčina a angličtina. V uvedenom období učilo na škole 12 učiteľov, 1 asistent učiteľa a 1 vychovávateľ.

Základná škola poskytovala základné vzdelanie v danom roku v deviatich triedach od januára do septembra 161 žiakom, od septembra do konca roka 165 žiakom. Materskú školu navštevovalo v danom roku 58 detí v troch triedach, z toho v predškolskej triede bolo 15 predškolákov. Časť bežných výdavkov súvisiacich z prevádzkou MŠ bola financovaná aj z bežného transferu zo štátneho rozpočtu (z nenormatívnych finančných prostriedkov) určeného na výchovu a vzdelávanie.

Na mimoškolské aktivity sú pri základnej škole zriadené školské zariadenia: školský klub detí a centrum voľného času, ktoré poskytujú širokú škálu krúžkovej záujmovej činnosti a doplnkových vzdelávacích aktivít.

Podľa analýzy doterajšieho vývoja možno konštatovať, že tak ako sa očakávalo v minulých rokoch, rozvoj vzdelávania sa orientuje na zvýšenie jazykových znalostí a jazykovej zdatnosti žiakov a detí, vrátane cudzích jazykov a prehĺbovanie vedomostí a zručností v oblasti informačných technológií a počítačovej gramotnosti. V priebehu roka 2017 boli zakúpené počítače do zborovne, notebooky, reproduktory a urobila sa rekonštrukcia počítačovej siete. V nasledujúcom roku je naplánovaná výmena okien na budove základnej školy vo všetkých triedach, v telocvični, a tiež na niektorých chodbách.

Areál okolia školy je z veľkej časti vysadený zeleňou. V športovej časti areálu je doskočisko, bežecká dráha a multifunkčné ihrisko. V tejto časti je taktiež vybudovaná relaxačná časť pre žiakov na oddych a aktivity, kde je stabilný krb, k dispozícii sú drevené lavice a stoly, mobilné altánky. Škola je priestorovo zložená z dvoch budov. V hlavnej budove prebieha výchovno-vzdelávací proces v 9 triedach a v 6 odborných učebniach (učebňa fyziky a chémie, učebňa prírodopisu, učebňa PC a notebooková učebňa, učebňa zemepisu a dejepisu), školskej knižnici, telocvični. V suteréne hlavnej budovy sú dve šatne pre žiakov. Súčasťou hlavnej budovy sú priestory využívané na bývanie – štyri byty.

Vedľajšia budova slúži ako školský klub detí, školské stravovacie zariadenie, jedáleň pre cudzích stravníkov, verejná knižnica a jedno oddelenie MŠ pre predškolákov, ktoré obec vytvorila z vlastných prostriedkov.

Škola disponuje dostatkom pomôcok, ktoré sú každoročne podľa finančných možností a nárokov učiteľov dopĺňané. Tak ako v minulých rokoch, aj v tomto školskom roku boli zakúpené: učebné knihy, výukové softvéry, výučbové CD, odborné-metodické materiály pre pedagogických zamestnancov, odborné knihy a časopisy, odborné publikácie, metodické príručky pre potreby učiteľov, publikácie na rozvoj techniky čítania a iná odborná literatúra.

1.8 Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť v obci poskytujú v obci neštátni lekári – jedna detská lekárka a jeden lekár v ambulancii pre dospelých v objekte zdravotného strediska, ktoré je majetkom obce. V tom istom objekte je zriadená aj súkromná lekáreň.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno konštatovať, že rozvoj zdravotnej starostlivosti v obci dlhodobo stagnuje, napriek rôznym snahám vedenia obce sa nedarí zabezpečiť zubného lekára, ktorý by ordinoval v obci.

1.9 Sociálne zabezpečenie

Priamo v obci nie je žiadne zariadenie, ktoré by poskytovalo sociálne služby, starých občanov sa zamestnankyňa obce na úseku sociálnej starostlivosti snaží umiestňovať podľa ich požiadaviek do sociálnych zariadení mimo obce.

Tak ako sa predpokladalo na základe analýzy doterajšieho vývoja, sociálne služby sa orientujú na zabezpečovanie opatrovateľskej služby priamo v domácnostiach občanov, ktorí sú na opatrovanie odkázaní. V roku 2017 obec zamestnávala 6 opatrovateliek, ktoré poskytovali opatrovateľskú službu 14 starým občanom.

Ciele a priority rozvoja sociálnych služieb v obci podľa „Komunitného plánu sociálnych služieb obce Valaská Belá na roky 2014 – 2018“, prijatého obecným zastupiteľstvom, sú:

- rozširovať opatrovateľskú službu podľa potreby obyvateľov a dbať na to, aby ju vykonávali profesionálne opatrovateľky s potrebným vzdelaním a zručnosťami;
- zriadiť denné centrum (bývalý klub dôchodcov) v priestoroch budovy obecného úradu, ktoré by zároveň slúžilo i spoločenským organizáciám, ako sú: ZO Zväzu zdravotne postihnutých Valaská Belá, ZO Zväz protifašistických bojovníkov v obci a iným;
- zriadiť prepravnú službu pre dôchodcov (hlavne pre obyvateľov časti obce – Gápľa);
- vybudovať stredisko osobnej hygieny v zmysle § 60 zák.NR SR č. 448/2008 Z. z. v platnom znení;
- zriadiť pracovňu a čistiareň;
- zrekonštruovať posilňovňu, ktorá sa nachádza v priestoroch zdravotného strediska;
- rozšíriť materskú škôlku o jednu triedu;

Prvý, tretí, predposledný a posledný cieľ sa obci podarilo naplniť podľa plánu a rozpočtu. Druhý cieľ sa podarilo splniť len sčasti a štvrtý a piaty cieľ - zriadiť a vybudovať stredisko osobnej hygieny, pracovňu a čistiareň sa obci nepodarilo ani v roku 2017.

1.10 Kultúra

Kultúru v obci organizovalo do 31. 12. 2015 v súčinnosti s obcou, inými spoločenskými organizáciami a miestnou školou Miestne kultúrne stredisko Valaská Belá ako kultúrno-spoločenská inštitúcia, zriadená obcou na tento účel. Fungovalo 21 rokov ako samostatná príspevková organizácia s právnou subjektivitou – až do jeho zrušenia na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva.

Od 1. 1. 2016 sa kultúrno-výchovná práca spojená s organizovaním spoločenského života v obci a sprostredkovanie umeleckých hodnôt občanom obce, ako aj knižnícka a informačná činnosť (miestna knižnica), organizačne začlenila priamo pod riadenie starostu obce, na obecný úrad. Od tejto organizačnej zmeny v obci sa očakávalo ušetrenie finančných prostriedkov v obci, čo sa však nepodarilo dosiahnuť.

Na základe analýzy možno očakávať, že sa naďalej kultúrny a spoločenský život bude orientovať na zachovávanie obecných tradícií a folklórnej činnosti, organizáciu osláv významných historických udalostí a rôznych podujatí orientovaných na upevňovanie dobrých medziľudských vzťahov, kvalitného duchovného života a neposlednej miere aj na lokálpatriotizmus obyvateľov obce a jej stálych návštevníkov.

1.11 Hospodárstvo

Ubytovacie služby

- Chata Homôlka, sídliaca pod vrchom Homôlka. Má kapacitu 120 miest a 27 prísteliek. V súčasnom období má ubytovňa osem stálych zamestnancov. Hostia tu prichádzajú v letnom a zimnom období. Ťažisko hostí tvoria deti, ktoré ubytovňu navštevujú ako školu v prírode, ďalej počas letných táborov, lyžiarskych sústrezení, kurzov a pod. V ubytovni sa výborne varí. Je vybavená spoločenskou miestnosťou, dvomi bufetmi (jeden je lyžiarsky). Nachádzajú sa pri nej tri vleky, hostia sú poväčšine Slováci, ale pravidelne tu prichádzajú Maďari, Chorváti a Poliaci.

Stravovacie služby

- Chata Homôlka, Hotel Partizán na Homôlke
- Country Ranč Klin – okrajová časť obce asi 5 km od centra
- Pohostinstvo Dolinka – v časti obce Gápel

Kaderníctva – v centre obce

- Kaderníctvo MAJKA
- Dámske a pánske kaderníctvo Daniela Šedíková

Kozmetika – v centre obce

- Kozmetický salón Ellisia

Pneuservis

- Pneu-Peter, Mária Dolinajová

Osobná doprava

- BELABUS - Ľuboslav Furka
osobná doprava po území Slovenska a v rámci EÚ.

Oprava a predaj bicyklov

- Miroslav Feiler, Valaská Belá

Povrchová úprava kovov – kataforéza

- AUDO – Panter, Samuel Topák

Výkup druhotných surovín – železo, farebné kovy

- Ivan Šimko, Valaská Belá.

Najvýznamnejší priemysel v obci

Už v 18. storočí, ako je to už v texte spomenuté, v osade Gápel začala fungovať malá sklárňa, ktorá neustále rástla. Existovala s malými prestávkami až do 20. storočia.

15. januára 1956 bola premiestnená do ústredia obce Valaská Belá. Nové výrobné družstvo malo názov **Krištál' - sklárske ľudové družstvo Valaská Belá**. Tak, ako podnik postupne po roku 1990 upadal, bolo prepustených mnoho remeselníkov a odborníkov na prácu so sklom. Jednou zo šancí bolo založenie vlastnej firmy. Takto vzniklo v obci niekoľko malých firiem na brúsenie a maľbu skla, na zasklievanie, na výrobu zrkadiel a pod. V minulom období ich bolo viac, v súčasnosti fungujú už len:

- **Peter Dolinaj, Sklený sen**

S cieľom pokračovať v tradícii nášho kraja a nadviazať na sklárske umenie starých majstrov sklárov z osady Gápel, patriacej obci Valaská Belá, bola v januári 2007 v našej obci zriadená remeselná dielnička majstra sklára. Hlavným cieľom jej zriadenia a prevádzkovania bolo priblížiť občanom a návštevníkom obce krásu a tradíciu ručne fúkaného a hutne zdobeného skla. Zakladateľom spolku je Peter Dolinaj, bytom Valaská Belá číslo 20. Spolok ponúka prehliadku starodávnej remeselnej dielničky majstra sklára priamo pri výrobe umeleckých kusov zo skla, ako aj prehliadku drevených foriem a náradia, starých kovových nástrojov a pomôcok používaných pri tvarovaní a zdobení skla. V dielničke je možné vidieť aj rôzne výrobky pochádzajúce z gápelskej sklárne z konca 18. storočia, z 19. a prvej štvrtiny 20. storočia, ktoré sa dodnes zachovali.

- **Jaroslav Ďurmek, CRYSTAL** – brúsenie krištáľového skla;
- **Vladimír Kodaj, Crystal KAM** – pieskovanie, maľovanie skla a porcelánu, brúsenie skla – s prognózou ukončenia činnosti v roku 2018;
- **Pavol Matlo** – výroba interiérových zrkadiel;
- **Jozef Mihál** – brúsenie krištáľového skla;

V roku 2016 ukončila výrobnú činnosť miestna pobočka spoločnosti **LEONI Slovakia, spol. s r. o.**, ktorá na území obce pôsobila od roku 2006. Orientovala sa v malej miere na **elektrotechnický priemysel**, kedy spustila v našej obci výrobu káblových zväzkov do bielej techniky. Uzatvorením svojej prevádzky zrušila pracovné miesta pre 150 ľudí, ktorí si museli nájsť zamestnanie v iných firmách, zväčša mimo obce.

Drevársky priemysel v obci Valaská Belá, ktorá sa nachádza v horskom prostredí, prezentujú tri súkromné firmy, ktoré majú vo svojom programe prácu s drevom:

- **J&F, spol. s r. o.** – spracovanie dreva, so sídlom Valaská Belá č. 1223;
- **Emil Dlábik – DREMI** – pílenie drevnej hmoty, piliarska výroba stavebného reziva;
- **Viliam Lukáš – VIERI** – piliarske práce.

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci kedysi a dnes

V rokoch 1961 – 1997 pomerne dobre fungoval štátny poľnohospodársky podnik Štátny majetok v Nitrianskom Rudne, ktorý mal v našej obci dva hospodárske dvory – na lazoch v časti obce Stanáková „U Kučerov“ a „U Kuricov“. Tieto sa v r. 1997 zlúčili, pretransformovali na novú poľnohospodársku firmu **Čierna hora, a. s., Valaská Belá**, hospodáriacu v katastri obce na výmere 1 750 ha. Táto firma existuje dodnes. Sústreďuje sa hlavne na chov oviec, kôz, hovädzieho dobytku a kureniec, ktoré expedujú do rôznych hydinárskych závodov na spracovanie. Firma sa v minulosti pokúšala pestovať kukuricu a jačmeň, ale dosahovala v našich klimatických podmienkach malé výnosy. Hospodárenie s týmito produktmi kládlo vysoké finančné nároky a vytváralo problémy. Vo firme sú stále odkázaní na štátne dotácie, lebo odberatelia neustále vytvárajú tlak na znižovanie nákupných cien. V roku 2009 bola na podujatí Ovenálie Východná 2009 bryndza, ktorú vyrába spoločnosť Čierna hora, a. s., vyhlásená za najlepšiu na Slovensku.

Okrem poľnohospodárskej firmy Čierna hora, a. s., pôsobí v obci asi 6 súkromných poľnohospodárov. Ich počet oproti minulému roku rapídne klesol. Chovajú kravy, ovce a kozy na mlieko, časť produkcie predávajú. Občania obce sa sami zásobujú zeleninou, zemiakmi, ovocím, ktoré si zväčša dorobia na vlastnej pôde. Tie druhy zeleniny, pre ktoré nie sú v obci vhodné klimatické podmienky na pestovanie, ale občania ich už dlhodobo zaradili do svojho stravovacieho systému, si nakupujú od pestovateľov z blízkeho okolia.

Lesná správa bola založená v roku 1974, vznikla z bývalých poľesí Nitrianske Rudno, Valaská Belá, Zliechov, Gápel a Liešťany. V rokoch 1975-1979 boli prevzaté nelesné pôdy zo správy štátneho podniku ŠM Nitrianske Rudno s cieľom zalesniť ich. Od 80-tych rokov 20. st. sa zmenil názov na Severoslovenské štátne lesy – Lesný závod Prievidza, Lesná správa Valaská Belá. Výmera pôdy, ktorá bola lesnou správou obhospodarovaná, bola viac ako 6 000 ha. Lesná správa uskutočňovala a zabezpečovala: zalesňovanie, ochranu lesných kultúr, prerezávky, ostatné pestovateľské práce, upratovanie haluziny, ťažbu dreva, približovanie dreva. Okrem týchto výkonov vykonávala aj iné práce: výrobu sadeníc v lesných škôlkach, čistenie chodníkov, posedov, kŕmidiel zveri, poľnohospodárske práce pri zbere krmovín pre vlastnú potrebu a iné.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že hospodársky život v obci sa bude orientovať na poľnohospodársku výrobu a rozvoj služieb.

1.12 Organizačná štruktúra obce

Obec Valaská Belá, ktorá ako samostatná samosprávna a správna jednotka vznikla prijatím zákona SNR č. 369/1990 Zb. z. o obecnom zriadení, začala samostatne fungovať od 1. 1. 1991. Jej sídlo je Obecný úrad Valaská Belá 1. Bolo jej pridelené identifikačné číslo organizácie (IČO) 00318531 a daňové identifikačné číslo (DIČ) 2021211830.

Obec nemá v súčasnosti zriadenú funkciu prednostu obecného úradu, zamestnanci úradu sú v priamej riadiacej pôsobnosti starostu obce. Obec na obecnom úrade zamestnávala sedem technicko-administratívnych zamestnancov s prevahou duševnej činnosti, ktorým sú podľa pracovných náplní zverené agendy na jednotlivých úsekoch administratívnych a hospodárskych činností nasledovne:

- Bc. Ľudmila Podskočová – vnútorná správa obce, evidencia obyvateľstva, správa registratúry, pokladňa;
- Bc. Zuzana Novotková – správa miestnych daní a poplatku za komunálne odpady a DSO, pokladňa, vedenie webovej stránky obce; zástup matrikárky;
- Daniela Cigánová – drobné stavby a stavebné úpravy, ochrana životného prostredia, odpadové hospodárstvo, nájom hrobových miest, overovanie podpisov;
- Katarína Hanková – ekonomické činnosti – účtovníctvo, rozpočtovníctvo a štatistika, personálna a mzdová agenda;
- Mgr. Elena Obuchová, ekonomické činnosti a štatistika, školstvo, evidencia pozemkov a majetku obce;
- Marta Vrtíková – všeobecná vnútorná správa, matrika, sociálna agenda, opatrovateľská služba;
- Mgr. Denisa Kučerová – organizovanie kultúrnych podujatí v obci, prevádzka obecnej knižnice, prenájom budovy kultúrneho domu a kina Slovan;
- okrem toho ešte pracovali na obecnom úrade 2 upratovačky a kurič.

Priemerný počet všetkých zamestnancov obce k 31.12.2017, vrátane fyzicky pacujúcich (opatrovateľky, vodiči, kurič, upratovačky, maliar, murár) bol 22, z toho 1 vedúci zamestnanec – 2 zamestnanci prešli zo zrušenej príspevkovej organizácie Miestneho kultúrneho strediska (zrušenie podľa rozhodnutia OZ Valaská Belá k 31.12.2015).

Informácie o vedúcich predstaviteľoch a o organizačnej štruktúre obce

Štatutárny orgán	Ing. Miloš Cúcik – starosta obce
Zástupca štatutárneho orgánu	Ing. Peter Dušička – poslanec OZ
Hlavný kontrolór obce	Ing. Jozef Krett
Obecné zastupiteľstvo	Milan Čičmanec, Ing. Peter Dušička, Marian Híreš, Ladislav Hronský, Emília Kňazeková, Viktor Kotian, Jarmila Kopčanová, Mgr. Andrej Mateáš a Ing. Ľubomír Štolovský
Komisie obecného zastupiteľstva	• Sociálna a zdravotná komisia: predseda: Jarmila Kopčanová, členovia: Marta Vrtíková, Mgr. Petra Furková, Pavlína Kodajová, Anna Matlová, • Komisia výstavby, územného plánovania a životného prostredia: predseda: Viktor Kotian, členovia: Ing. Viliam Furka, Ing. Ľubomír Štolovský • Komisia ochrany verejného poriadku: predseda: Ing. Peter Dušička, členovia: Jarmila Kopčanová, Daniel Hujo, Tibor Štolovský • Komisia kultúry, telovýchovy a športu: predseda: Milan Čičmanec, členovia: Ing. Roman Jurík, Mgr. Andrej Mateáš • Finančná komisia: Marian Híreš. členovia: Ladislav Hronský, Ing. Vladimír Mazán, Bc. Ľudmila Podskočová

	Komisia na ochranu verejného záujmu: predseda: Ladislav Hronský, členovia: Ing. Peter Dušička, Emília Kňážeková, Viktor Kotian
--	---

Konsolidovaný celok obce

V priebehu účtovného obdobia od 1. januára 2017 do 31. decembra 2017 nedošlo v porovnaní s minulým rokom 2016 k zmene v štruktúre konsolidovaného celku (ďalej len „KC“) Obce Valaská Belá – obec mala v zriaďovateľskej pôsobnosti len rozpočtovú organizáciu s právnou subjektivitou – Základnú školu s materskou školou Valaská Belá.

Identifikačné údaje všetkých konsolidovaných účtovných jednotiek KC obce

Názov konsolidovanej účtovnej jednotky	Sídlo	IČO	Dátum založenie
Základná škola s materskou školou – riaditeľka Mgr.Jana Cvíčelová	Valaská Belá 242	31201733	1.1.1998

Informácie o zamestnancoch konsolidovaného celku	Rok 2016	Rok 2017
Priemerný počet zamestnancov počas účtov. obdobia	54,74	54,70
z toho počet vedúcich zamestnancov	6,00	6,00

V roku 2017 sa priemerný evidenčný počet zamestnancov KC znížil z 54,74 na 54,70, pričom v základnej škole s materskou školou sa hodnota priemerného počtu zamestnancov zvýšila z 32,6 na 33,2 a v obci sa priemerný počet zamestnancov znížil z 22,14 na 21,50. Počet vedúcich zamestnancov v KC je 6 a oproti roku 2016 sa nezmenil.

Neziskové organizácie obec založené nemá. a taktiež obec nezaložila žiadne obchodné spoločnosti.

2. Rozpočet obce na rok 2017 a jeho plnenie

Rozpočet obce Valaská Belá ako nástroj finančného riadenia vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, ktoré finančne vyjadrujú vzťahy k zriadenej rozpočtovej organizácii – Základnej škole s materskou školou Valaská Belá, ktorú má vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti, ako aj k iným právnickým osobám a fyzickým osobám pôsobiacich na jej území.

Rozpočet Obce Valaská Belá na rok 2017 bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva uznesením č. 246/2016 dňa 15. 12. 2016. Počas roka 2017 bol rozpočet upravený 35 schválenými rozpočtovými zmenami, ktoré sú zaznamenané v evidencii rozpočtových opatrení obce nasledovne:

Rekapitulácia zmien rozpočtu Obce Valaská Belá za rok 2017 podľa schválených rozpočtových opatrení – podľa zmienových listov rozpočtu číslovaných od 1 – 35

číslo RO	Dátum schválenia rozpočtov. zmeny	Rozpočtové zmeny schválené príslušným kompetentným orgánom	Príjmy v €	Výdavky v €	Schodok, prebytok po úprave P a V
Schválený rozpočet na rok 2017 (uzn. z 15.12.2016)			1 360 534	1 306 734	53 800
1	4. 1. 2017	Zmeny v transferoch podľa rozhodnutia prísl. ministerstiev SR a zmeny v rámci ekonomických kategórií EK schváleného rozpočtu (uzn. 246/2016)	3 067	67	56 800
2	31. 1. 2017	Zmeny v transferoch podľa rozhodnutia príslušných ministerstiev SR	- 965	- 965	56 800
3	1. 2. 2017	Rozpočtové zmeny v rámci ekonomických kategórií schváleného rozpočtu (uzn. 246/2016)	0	- 1 300 +1 300	56 800
4	28. 2. 2017	Zmeny v transferoch podľa rozhodnutia príslušných ministerstiev SR	816	816	56 800
5	1. 3. 2017	Rozpočtové zmeny v rámci ekonomických kategórií schváleného rozpočtu (uzn. 246/2016)	- 3	- 3	56 800
6	23. 3. 2017	Rozhodnutie OZ o rozpočtových zmenách – schválené uznesením číslo 293/2017 z 23.3.2017	2 000	19 748	39 052
7	31. 3. 2017	Zmeny v transferoch podľa rozhodnutia príslušných ministerstiev SR	- 1	- 1	39 052
8	31. 3. 2017	Rozhodnutie starostu v rámci vymedzenej kompetencie (uzn. 11/2007 z 23.8.2007)	0	- 670 + 670	39 052
9	3. 4. 2017	Rozhodnutie starostu v rámci vymedzenej kompetencie (uzn. 11/2007 z 23.8.2007)	0	- 1 115 +1 115	39 052
10	27. 4. 2017	Rozhodnutie OZ o rozpočtových zmenách – schválené uznesením číslo 301/2017 z 27.4.2017	0	9 728	29 324
11	25. 5. 2017	Rozhodnutie OZ o rozpočtových zmenách – schválené uznesením číslo 306/2017 z 25.5.2017	602	13 518	16 408
12	30. 5. 2017	Rozhodnutie starostu v rámci vymedzenej kompetencie (uzn. 11/2007 z 23.8.2007)	212	0	16 620
13	2. 6. 2017	Rozhodnutie starostu v rámci vymedzenej kompetencie (uzn. 11/2007 z 23.8.2007)	142	- 1 100 + 1 100	16 762
14	5. 6. 2017	Rozhodnutie starostu o zmene na základe zmluvy 57019 s DPO SR o dotácii na činnosť DHZ v obci	5 000	0	21 762
15	30. 6. 2017	Zmeny v transferoch podľa rozhodnutia príslušných ministerstiev SR	30 183	30 183	21 762
16	30. 6. 2017	Rozhodnutie starostu o zmene na základe zmluvy 182/2017 s TSK o dotácii na folklór. slávnosti v obci	1 400	1 400	21 762
17	3. 7. 2017	Rozhodnutie starostu v rámci vymedzenej kompetencie (uzn. 11/2007 z 23.8.2007)	213	- 4 006 + 4 006	21 975
18	31. 7. 2017	Zmeny v transferoch podľa rozhodnutia príslušných ministerstiev SR	0	906	21 069
19	2. 8. 2017	Rozhodnutie starostu v rámci vymedzenej kompetencie (uzn. 11/2007 z 23.8.2007)	223	- 1 105 + 1 105	21 292
20	3. 8. 2017	Zmeny v transferoch podľa rozhodnutia príslušných ministerstiev SR	0	4 094	17 198
21	4. 9. 2017	Rozhodnutie starostu v rámci vymedzenej kompetencie (uzn. 11/2007 z 23.8.2007)	593	- 1 269 + 1 269	17 791
22	21. 9. 2017	Rozhodnutie OZ o rozpočtových zmenách – schválené uznesením číslo 323/2017 z 21.9.2017	0	- 2 000 + 2 000	17 791
23	26. 9. 2017	Zmeny v transferoch podľa rozhodnutia príslušných ministerstiev SR	560	560	17 791
24	2.10.2017	Rozhodnutie starostu v rámci vymedzenej kompetencie (uzn. 11/2007 z 23.8.2007)	310	- 2 440 2 440	18 101

25	31.10.2017	Zmeny v transferoch podľa rozhodnutia príslušných ministerstiev SR	4 772	4 772	18 101
26	2.11. 2017	Rozhodnutie starostu v rámci vymedzenej kompetencie (uzn.11/2007 z 23.8.2007)	6 763	522	24 342
27	30.11.2017	Zmeny v transferoch podľa rozhodnutia príslušných ministerstiev SR	- 239	- 239	24 342
28	30.11.2017	Rozpočtové zmeny na základe VZN obce č.3/2017 prijatého OZ vo Valaskej Belej – uzn. č. 327/2017	0	23 752	590
29	7. 12. 2017	Rozhodnutie OZ o rozpočtových zmenách – schválené uznesením číslo 347/2017 zo 7.12.2017	- 78 840	- 77 566	-684
30	7. 12. 2017	Rozhodnutie starostu v rámci vymedzenej kompetencie (uzn.11/2007 z 23.8.2007)	8 550	- 3 723 +3 723	7 866
31	14.12.2017	Rozhodnutie OZ o rozpočtových zmenách – schválené uznesením číslo 358/2017 zo 14.12.2017	11 000	0	18 866
32	15.12.2017	Rozhodnutie starostu – na základe prijatého KT zo ŠR na ÚPD UP obce	12 415	- 12 415 +12 415	31 281
33	15.12.2017	Rozhodnutie starostu v rámci vymedzenej kompetencie (uzn.11/2007 z 23.8.2007)	0	- 5 447 + 5 447	31 281
34	30.12.2017	Zmeny v transferoch podľa rozhodnutia príslušných ministerstiev SR	0	- 514 + 532	31 263
35	30.12.2017	Rozhodnutie starostu v rámci vymedzenej kompetencie (uzn.11/2007 z 23.8.2007)	376	-60	31 699
Upravený rozpočet k 31. 12. 2017			1 369 683	1 337 984	31 699

Pôvodný rozpočet obce bol po poslednej rozpočtovej zmene k **31. 12. 2017** upravený v príjmoch smerom nahor na konečných **1 369 683 eur** a vo výdavkoch na konečných **1 337 984 eur**. To znamená, že pôvodne plánovaný prebytok **53 800 eur** bol po poslednej zmene upravený na **31 699 eur** – príjmy boli o túto sumu rozpočtované vyššie ako výdavky.

Plnenie rozpočtu príjmov a výdavkov obce a základnej školy a jej súčastí spolu

Rozpočet za Obec a ZŠ s MŠ spolu	Rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť v €	Plnenie rozpočtu %
Príjmy rozpočtu				
Bežné príjmy	1 223 187,00	1 249 193,00	1 243 428,65	99,54
Kapitálové príjmy	500,00	57 415,00	56 810,90	98,95
Príjmové finančné operácie	136 847,00	63 075,00	26 675,30	42,29
Príjmy (BP, KP, PFO) spolu	1 360 534,00	1 369 683,00	1 326 914,85	96,88
Výdavky rozpočtu				
Bežné výdavky	1 168 887,00	1 241 455,00	1 184 798,95	95,44
Kapitálové výdavky	129 447,00	88 125,00	84 244,90	95,60
Výdavkové finančné operácie	8 400,00	8 404,00	8 404,00	100,00
Výdavky (BV, KV, VFO) spolu	1 306 734,00	1 337 984,00	1 277 447,85	95,48
Rozdiel príjmov a výdavkov k 31.12.2017	53 800,00	31 699,00	49 467,00	

Ako je vidno z predchádzajúcej tabuľky, pôvodný rozpočet príjmov a výdavkov schválený v príjmoch v sume **1 360 534,00 eur** a vo výdavkoch v sume **1 306 734,00 eur**. bol postupne rozpočtovými zmenami upravovaný v príjmovej ako aj vo výdavkovej časti tak, že upravený rozdiel medzi príjmami a výdavkami bol plánovaný v sume **31 699,00 eur**. V skutočnosti bol dosiahnutý rozdiel medzi príjmami a výdavkami v čiastke **49 467,00 eur**, o ktoré skutočné príjmy, vrátane príjmov z finančných operácií, k 31. 12. 2017 prevýšili skutočné výdavky.

2.1 Plnenie bežného rozpočtu obce – bežné príjmy a výdavky

Bežné príjmy (BP) obce vrátane vlastných príjmov ZŠ

Upravený rozpočet BP v € (vrátane ZŠ) na rok 2017	Skutočnosť k 31.12.2017 v €	% plnenia
1 249 193,00	1 243 428,65	99,54

Oproti pôvodnému rozpočtu 1 223 187,00 € bežných príjmov na začiatku roka vzrástli **rozpočtované upravené bežné príjmy** obce o 26 006,00 eur (vrátane rozpočtovaných bežných príjmov základnej školy) na **1 249 193,00 €** (z toho 1 219 906,00 € obec + 29 287,00 € základná škola).

Skutočné bežné príjmy obce, vrátane príjmov základnej školy, boli dosiahnuté v sume **1 243 428,65 eur** (v tom 1 214 093,98 € obec + 29 334,67 € základná škola). V porovnaní so skutočnými príjmami v predchádzajúcom kalendárnom roku 2016 (1 187 405,81 eur) **sú o 56 022,84 eur vyššie**, čo je nárast o 4,72 %. Skutočné príjmy základnej školy za rok 2017 boli spolu **29 334,67 €**, čo je prekročenie rozpočtu o 47,67 eur. Oproti predchádzajúcemu roku 2016, kedy mala škola vlastné príjmy v čiastke 37 300,34 €, je to pokles o 7 965,67 eur, čo je viac ako 21 %.

V nasledujúcej tabuľke je prehľad podľa zdrojov o tom, ako bol rozpočet bežných príjmov, vrátane transferov a grantov, upravený a **skutočne** naplnený

Bežné príjmy		Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť 31.12.2017
	<i>Vlastné bežné príjmy obce – daňové a nedaňové spolu – kód zdroja 41</i>	781 925	796 667	790 857,92
	<i>Príjmy z dotácií a grantov spolu – kódy zdroja 111, 11H, 71</i>	414 482	423 239	423 236,06
A	Bežné príjmy obce spolu (bez ZŠ)	1 196 407	1 219 906	1 214 093,98
B	Vlastné príjmy ZŠ s MŠ, vrátane ŠKD, CVČ a ŠJ ZŠ	26 780	29 287	29 334,67
A+B=C	Bežné príjmy obce a ZŠ spolu	1 223 187	1 249 193	1 243 428,65

Poznámka: Sumy schváleného a upraveného rozpočtu sú uvádzané v celých eurách, skutočnosť v eurách a centoch

Všetky obcou prijaté granty a transfery v roku 2017 zo štátneho rozpočtu, od subjektov verejnej správy, ako aj od subjektov mimo verejnej správy boli účelovo viazané. Obec ich v priebehu roka použila v súlade s určeným účelom a v stanovenom termíne ich riadne zúčtovala.

Bežné výdavky (BV) obce vrátane základnej školy

Upravený rozpočet BV v € (vrátane ZŠ) na rok 2017	Skutočnosť k 31. 12. 2017 v €	% plnenia
1 241 455,00	1 184 798,95	95,44

Oproti pôvodnému rozpočtu 1 168 887,00 € bežných výdavkov na začiatku roka vzrástli **rozpočtované upravené bežné výdavky** obce, vrátane rozpočtovaných upravených bežných výdavkov základnej školy na sumu **1 241 455,00 €** (561 841,00 € obec + 679 614,00 € základná škola s materskou školou).

Skutočné bežné výdavky obce spolu zo základnou školou predstavujú čiastku **1 184 798,95 eur** a v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2016, kedy boli v sume 1 112 200,77 eur, sú o 72 598,18 eur vyššie, čo je v percentuálnom vyjadrení zvýšenie o 6,53%. Zo skutočných bežných výdavkov obec minula 505 158,73 eur a základná škola s materskou školou 679 640,22 eur, pričom základná škola uhradila časť výdavkov aj z vlastných príjmov v sume 29 334,67 eur. Skutočné plnenie bežných výdavkov k 31. 12. 2017 v porovnaní s upravenými rozpočtovanými výdavkami je nasledovné:

Bežné výdavky		Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť 31.12.2017
A	Bežné výdavky obce	518 783	561 841	505 158,73
B	Bežné výdavky základnej školy s MŠ, vrátane ŠKD, CVCČ, ŠJ MŠ a ŠJ ZŠ	650 104	679 614	679 640,22
A+B=C	Bežné výdavky obce a ZŠ s MŠ spolu	1 168 887	1 241 455	1 184 798,95

Poznámka: 1) Sumy schváleného a upraveného rozpočtu sú uvádzané v celých eurách, skutočnosť uvedená v eurách a centoch

2.2 Plnenie kapitálového rozpočtu obce – kapitálové príjmy a výdavky

Kapitálové príjmy (KP)

Upravený rozpočet KP v € (vrátane ZŠ) na rok 2017	Skutočnosť k 31. 12. 2017 v €	% plnenia
57 415,00	56 810,90	98,95

Skutočne dosiahnuté **kapitálové príjmy 56 810,90 €** boli oproti upraveným kapitálovým príjmom plnené na 98,95% v roku 2017. Obec kapitálové finančné prostriedky získala v menšej miere predajom obecných pozemkov v priebehu roka v sume 3 395,50 a podstatnú časť kapitálových príjmov spolu v čiastke 53 415,00 eur mala obec z účelovej dotácie zo ŠR na obstaranie PD ÚPD obce, na kamerový systém a na odstránenie havarijného stavu a rekonštrukciu kotolne v budove miestnej základnej školy.

Oproti minulému roku, kedy mala obec skutočné kapitálové príjmy spolu v sume 59 130,00 eur, je **zníženie kapitálových príjmov** v roku 2017 o **2 319,10 eur**, čo sú necelé 4 %. Základná škola Valaská Belá kapitálové príjmy v priebehu roka 2017 nemala, kapitálové príjmy vykázala len obec.

Kapitálové výdavky (KV)

Upravený rozpočet KV v € (vrátane ZŠ) na rok 2017	Skutočnosť k 31. 12. 2017 v €	% plnenia
88 125,00,00	84 244,90	95,60

V roku 2017 pôvodne boli rozpočtované kapitálové výdavky len na obci, neskôr bol rozpočet kapitálových výdavkov upravený aj pre základnú školu. Oproti pôvodne rozpočtovaným 129 447,00 € kapitálových výdavkov na začiatku roka, bol rozhodnutím obecného zastupiteľstva **upravený kapitálový rozpočet** na konečných **88 125,00 €**. Bolo naplánované dokončenie rekonštrukcie verejného osvetlenia v obci, obstaranie nového PD ÚPD - územného plánu obce, výkup pozemkov pod verejnými priestranstvami, ktoré neboli

usporiadané. Na základnej škole sa plánovalo pokračovať v rekonštrukcii kotolne v objekte hlavnej budovy ZŠ, ktorá prebieha od roku 2015. Do budúceho roka 2018 bola presunutá rekonštrukcia a modernizácia budovy požiarnej zbrojnice.

Skutočné plnenie kapitálových výdavkov k 31. 12. 2017 bolo **84 244,90 eur**, čo je v percentuálnom vyjadrení plnenie na 95,6% oproti plánovaným upraveným kapitálovým výdavkom roku 2017. V kvantitatívnom vyjadrení boli skutočné kapitálové výdavky oproti plánu o 3 880,10 eur nižšie.

2.3 Plnenie rozpočtu finančných operácií obce – príjmové a výdavkové FO

Príjmové finančné operácie obce v roku 2017

Upravený rozpočet finančných operácií na rok 2017 v €	Skutočnosť k 31.12.2017 v €	% plnenia
63 075,00	26 675,30	42,29

Na rok 2017 obec v pôvodne schválenom rozpočte mala plánované príjmy z finančných operácií v sume 136 847,00. Počas roka znížila rozpočet príjmových finančných operácií, a to na sumu 63 075,00 eur. **V skutočnosti boli príjmové finančné operácie** obce ku koncu roka **v sume 26 675,30 eur**, čo je plnenie len na 42,29 %. To znamená, že finančné prostriedky z Rezervného fondu neboli zapojené cez finančné príjmové operácie a použité v plnom rozsahu na plánované kapitálové výdavky.

Výdavkové finančné operácie obce v roku 2017

Upravený rozpočet finančných operácií na rok 2017 v €	Skutočnosť k 31. 12. 2017 v €	% plnenia
8 404,00	8 404,00	100,00

Výdavky z finančných operácií na rok 2017 obec v rozpočte plánovala na splácanie istiny bankového úveru na verejné osvetlenie a tieto výdavky v priebehu roka (od marca do decembra) podľa zmluvy aj uskutočnila v sume 8 400,00 eur. Odvod správneho poplatku vybratého v integrovanom obslužnom mieste obce (IOMO) činil 4,00 eurá.

2.4 Plán rozpočtu na roky 2018 - 2020

2.4.1 Príjmy celkom

	Skutočnosť k 31.12.2017	Plán na rok 2018	Plán na rok 2019	Plán na rok 2020
Príjmy celkom	1 326 914,85	1 472 390	1 301 590	1 301 461
<i>z toho :</i>				
Bežné príjmy obce	1 214 093,98	1 229 910	1 229 910	1 229 781
Kapitálové príjmy	56 810,90	3 500	3 500	3 500
Finančné príjmy	26 675,30	170 800	0	0
Rozpočtované potraviny ŠJ MŠ, ŠJ ZŠ	0,00	38 000	38 000	38 000
Príjmy RO – ZŠ s MŠ s právnou subjektivitou	29 334,67	30 180	30 180	30 180

2.4.2 Výdavky celkom

	Skutočnosť k 31.12.2017	Plán na rok 2018	Plán na rok 2019	Plán na rok 2019
Výdavky celkom	1 277 447,85	1 471 941	1 239 038	1 237 082
<i>z toho :</i>				
Bežné výdavky obce	505 158,73	525 269	487 168	485 212
Kapitálové výdavky	84 244,90	200 500	500	500
Finančné výdavky	8 404,00	10 080	10 080	10 080
Výdavky RO - ZŠ s MŠ s právnou subjektivitou	679 640,22	736 092	741 290	741 290

3. Výsledok rozpočtového hospodárenia roku 2017 a jeho rozdelenie

Výsledok rozpočtového hospodárenia zistený po zúčtovaní celkových príjmov a výdavkov ako výsledok ich súhrnnej bilancie v rozpočte obce podľa príslušných platných ustanovení zákona NR SR číslo 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmenách a doplnení niektorých zákonov je **prebytok** v čiastke **31 195,70 eur**.

Hospodárenie obce dokumentuje nasledovná tabuľka, údaje v nej sú uvádzané v eurách:

Spolu za Obec a ZŠ s MŠ	Rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Bežný rozpočet			
Bežné príjmy	1 233 187,00	1 249 193,00	1 243 428,65
Bežné výdavky	1 168 887,00	1 241 455,00	1 184 798,95
Prebytok bežného rozpočtu	64 300,00	7 738,00	58 629,70
Kapitálový rozpočet			
Kapitálové príjmy	500,00	57 415,00	56 810,90
Kapitálové výdavky	129 447,00	88 125,00	84 244,90
Schodok kapitálového rozpočtu	-128 947,00	-30 710,00	-27 434,00
Výsledok hospodárenia bežného a kapitálového rozpočtu v r. 2017	- 64 647,00	- 22 972,00	31 195,70
Finančné operácie			
Príjmové finančné operácie	136 847,00	63 075,00	26 675,30
Výdavkové finančné operácie	8 400,00	8 404,00	8 404,00
Zostatok finančných operácií	128 447,00	54 671,00	18 271,30
Príjmy spolu	1 360 534,00	1 369 683,00	1 326 914,85
Výdavky spolu	1 306 734,00	1 337 984,00	1 277 447,85
Rozdiel príjmov a výdavkov	53 800,00	31 699,00	49 467,00

Celkové skutočné **bežné a kapitálové príjmy** obce spolu (1 300 239,55 eur) boli v danom roku vyššie ako celkové skutočné **bežné a kapitálové výdavky** spolu (1 269 043,85 eur) o 31 195,70 €, čo znamená, že **výsledkom** celkového rozpočtového hospodárenia obce v roku 2017 je **prebytok** v sume **31 195,70 €**, pričom bežný rozpočet bol prebytkový o 58 629,70 eur a kapitálový rozpočet vykázal schodok 27 434,0 eur. Na financovanie schodku kapitálového rozpočtu boli v priebehu roka použité finančné prostriedky z prebytku bežného rozpočtu.

V celkovom rozdieli príjmov a výdavkov roku 2017, ktorý obec vykázala v sume **49 467,00 eur**, je okrem prebytku hospodárenie započítaná aj suma zostatku finančných operácií roka 2017 (18 271,30 eur), ktorý bude tiež prevedený na účet rezervného fondu.

Rozdiel príjmov a výdavkov predstavuje sumu **49 467,00 eur** a je v nej započítaná čiastka:

• VH – prebytku po vylúčení nevyčerpanej účelovej dotácie na KV	20 195,70 eur
• suma nevyčerpanej účelovej dotácie na KV (kamerový systém)	11 000,00 eur
• zostatok finančných operácií r. 2017	18 271,30 eur
	49 467,00 eur.

Zo sumy výsledku hospodárenia – prebytku **31 195,70 eur** je potrebné vylúčiť účelovú kapitálovú dotáciu zo ŠR na kamerový systém v čiastke 11 000,00 eur, prijatú na samostatný dotačný účet obce v decembri 2017. Táto dotácia nebola do konca účtovného roka vyčerpaná a môže byť čerpaná v nasledujúcom účtovnom období. Po jej vylúčení a započítaní neodvedenej sumy 21,08 eur z účtu ZŠ do 31.12.2017 (nespotrebovaná dotácia z obce na rok 2017) je možné použiť prebytok v sume **20 216,78 eur** (20 195,70 eur + 21,08 eur) ako zdroj tvorby rezervného fondu. Tak isto bol do RF odvedený aj zostatok finančných operácií roku 2017.

4. Bilancia aktív a pasív k 31. 12. 2017 v celých €

4.1 Aktíva a pasíva za materskú účtovnú jednotku – **obec bez základnej školy**

A K T Í V A	KZ k 31.12.2016	KZ k 31.12.2017
A) Neobežný majetok spolu (netto)	1 669 903	1 682 494
z toho :		
• Dlhodobý nehmotný majetok	10 000	35 070
• Dlhodobý hmotný majetok	1 187 983	1 175 504
• Dlhodobý finančný majetok	471 920	471 920
B) Obežný majetok spolu	223 139	268 835
z toho :		
• Zásoby	5 823	7 754
• Pohľadávky	9 436	10 266
• Finančný majetok	188 864	237 768
• Poskytnuté návratné fin. výpomoci krátk.	0	0
• Transfery obce jej RO, PO	19 016	13 047
C) Časové rozlíšenie – náklady BO	2 002	2 312
D) Vzt'ahy k účtom klien. štát.pokladnice	0	0
Majetok spolu	1 895 044	1 953 641

P A S Í V A	KZ k 31.12.2016	KZ k 31.12.2017
A) Vlastné imanie	1 665 922	1 714 758
z toho :		
• Oceňovacie rozdiely	11 188	11 188
• Zákonný RF a ostatné fondy (od 1.1.2008)	0	0
• výsledok hospodárenia (VH)	1 654 734	1 703 570
z toho:		
1. Nevysporiadaný VH minul. rokov	1 596 492	1 649 086
2. VH za bežné účtovné obdobie	58 242	54 484

B) Záväzky spolu	86 866	112 968
z toho :		
• Rezervy	23 228	12 530
• Zúčtovanie medzi subjektmi VS	738	11 000
• Dlhodobé záväzky	920	721
z toho:		
1. záväzky zo sociálneho fondu	920	721
2. záväzky z nájmu	0	0
• Krátkodobé záväzky	28 137	36 183
• Bankové úvery a výpomoci	33 843	52 534
C) Časové rozlíšenie – výnosy BO	142 256	125 915
D) Vzťahy k účtom klien. štát.pokladnice	0	0
Vlastné imanie a záväzky spolu	1 895 044	1 953 641

4.2 Aktíva a pasíva za konsolidovaný celok – **obec spolu so základnou školou**

A K T Í V A	KZ k 31.12.2016	KZ k 31.12.2017
A) Neobežný majetok spolu (netto)	1 910 156	1 969 027
z toho :		
• Dlhodobý nehmotný majetok	10 000	35 070
• Dlhodobý hmotný majetok	1 428 236	1 462 037
• Dlhodobý finančný majetok	471 920	471 920
B) Obežný majetok spolu	258 395	308 418
z toho :		
• Zásoby	9 984	13 931
• Zúčtovanie transferov medzi subjekty VS	674	0
• Pohľadávky	15 307	10 756
• Finančný majetok	232 430	283 731
• Poskytnuté návrat. fin. výpomoci krátkod.	0	0
C) Časové rozlíšenie – náklady BO, PBO	3 250	3 670
D) Vzťahy k účtom klientov štát. pokladnice	0	0
Majetok spolu	2 171 801	2 281 115

P A S Í V A	KZ k 31.12.2016	KZ k 31.12.2017
A) Vlastné imanie	1 667 356	1 716 150
z toho :		
• Oceňovacie rozdiely	11 188	11 188
• Zákonný RF a ostatné fondy	0	0
• výsledok hospodárenia (VH)	1 656 168	1 704 962
z toho:		
1. Nevysporiadaný VH minul. rokov	1 597 445	1 656 197
2. VH za bežné účtovné obdobie	58 723	48 765

B) Záväzky spolu	133 457	214 498
z toho :		
• Rezervy	23 228	12 530
• Zúčtovanie medzi subjektmi VS	738	11 000
• Dlhodobé záväzky	1 803	1 516
z toho:		
1. záväzky zo sociálneho fondu	1 803	1 516
2. záväzky z nájmu	0	0
• Krátkodobé záväzky	73 845	136 918
• Bankové úvery a výpomoci	33 843	52 534
C) Časové rozlíšenie – náklady BO, PBO	370 988	350 467
D) Vzťahy k účtom klientov štát. pokladnice	0	0
Vlastné imanie a záväzky spolu	2 171 801	2 281 115

Stav a pohyb dlhodobého neobežného majetku KC (prírastok a úbytok)

Prírastok dlhodobého neobežného majetku v rámci KC bol zaznamenaný v skupine položiek *dlhodobého nehmotného majetku (DNM)* len v obci v sume **25 070,-** eur (2.etapa územného plánu obce); v skupine položiek *dlhodobého hmotného majetku (DHM)* **110 446,64** eur v stavbách (prírastky obce v stavbách v sume 60 446,64 eur – rekonštrukcia VO; prírastky v dcérskej ÚJ – ZŠsMŠ v stavbách 50 000,- eur, čo je suma zrealizovanej rekonštrukcie kotolne v danom roku); ďalej prírastok *samostatne hnutelných vecí (SHV)* len na obci v sume **2 517,60** eur (nákup plošinovej váhy do zberného dvora) a nákup *pozemku* v nevýznamnej sume pod parkoviskom na cintoríne (54,99 eur).

Úbytok dlhodobého neobežného majetku bol evidovaný v týchto položkách majetku KC:

v položke „*pozemky*“ zaznamenala úbytok v rámci KC len obec v hodnote 1 916,65 eur po vyradení predaných pozemkov podľa rozhodnutia obecného zastupiteľstva;
v položke majetku „*dopravné prostriedky*“ tiež len obec v hodnote 932,72 eur;
v položke majetku „*samostatné hnutelné veci*“ len obec v hodnote 1 603,27 eur;
v položke majetku „*drobný dlhodobý hmotný majetok*“ len obec v hodnote 1 172,08 eur.

Stav dlhodobého neobežného majetku KC v **obstarávacej cene** vzrástol k 31. 12. 2017 na sumu **3 635 970,65** eur, čo je nárast o 3,6 % – v peňažnom vyjadrení je to zvýšenie o 129 199,66 eur oproti sume **3 506 770,99** eur evidovanej k 31. 12. 2016.

Zostatková hodnota neobežného majetku KC v čistej hodnote (netto) k 31.12.2017 bola **1 969 026,51** eur, čo je oproti roku stavu k 31.12.2016 (kedy bola evidovaná netto hodnota majetku KC v sume 1 910 156,13 eur) nárast majetku v netto hodnote o 58 870,38 (3,1 %).

Stav a pohyb vlastného imania KC (prírastok a úbytok)

V rámci KC obec v položke vlastného imania „*Oceňovacie rozdiely z preceňovania majetku*“ žiadne hodnoty nezaznamenala, v položke „*Oceňovacie rozdiely z kapitálových účasťí*“ evidovala hodnoty bez pohybu (rovnaké na konci účtovného obdobia ako boli na začiatku obdobia), „*zákonný rezervný fond*“ ani iné fondy nevytvorila. Výsledná suma položky

Konsolidovaná výročná správa Obce Valaská Belá 2017

„Nevysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov“ – k 31. 12. 2017 po presune VH minulých rokov bola 1 656 197,05 eur, čo je zvýšenie o 3,7 % oproti roku 2016 (1 597 445,20 eur).

Ďalšiu položku vlastného imania „Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie“ ovplyvnila hlavne materská ÚJ - obec, ktorá dosiahla v roku 2017 kladný hospodársky výsledok 58 242,07 eur. Dcérska ÚJ – základná škola dosiahla záporný výsledok hospodárenia v sume -5 719,93 eur, čo bolo ovplyvnené odpísaním nevymožiteľných pohľadávok za neuhradené nájomné za byty na ZŠ za minulé obdobia. **Konsolidovaný výsledok hospodárenia** za účtovné obdobie bol zaznamenaný v sume **48 764,20 eur**.

Obec v rámci KC zaznamenala len minimálne výdavky budúcich období spolu v sume 57,57 eura, ale významné položky časového rozlíšenia zaznamenala vo výnosoch budúcich období tak materská ÚJ – obec, ako aj dcérska ÚJ – ZŠ. Sú uvedené v nasledovnej tabuľke v porovnaní s minulým účtovným obdobím (k 31. 12. 2016):

Výnosy budúcich období	31.12.2016	31.12.2017
Prijaté a nespotrebované FP z KT (účet 384) zo ŠR a RF Novo zistený neodpísaný DM obce (šatne na futbal. ihrisku)	334 368,92 20 467,29	320 693,85 20 197,29
Výnosy z nájmu hrobových miest (platené na 10 rokov)	12 091,88	9 517,93
Správne poplatky za hracie automaty na 2017, 2018	3 000,00	0,00
Významné položky VBO spolu	369 928,09	350 409,07

5. Vývoj pohľadávok a záväzkov

5.1 Pohľadávky, záväzky, úvery za materskú účtovnú jednotku (obec)

5.1.1 Pohľadávky obce

Pohľadávky podľa doby splatnosti brutto	Zostatok k 31.12. 2016 v celých €	Zostatok k 31.12. 2017 v celých €
Pohľadávky v lehote splatnosti,	6 179	4 270
Pohľadávky po lehote splatnosti	4 138	5 996
Spolu	10 317	10 266

Stav pohľadávok materskej ÚJ – obce k 31. 12. 2017 sa oproti stavu k 31. 12. 2016 znížil zo sumy 10 316,63 eur na sumu 10 266,- eur (o 0,50 %), pričom krátkodobé pohľadávky so zostatkovou dobou splatnosti do jedného roka sa znížili o 1 908,57 eur. Z celkovej sumy pohľadávok boli pohľadávky za 4 270,17 eur v lehote splatnosti (väčšina z nich bola na účet obce v januári 2017 aj vyrovnaná). Pohľadávky v sume 5 995,83 eur sú po lehote splatnosti – niektoré z nich sa exekučne vymáhajú.

Významné pohľadávky podľa položiek súvahy	Riadok súvahy	Hodnota pohľadávok k 31.12.2016 v €	Opis
Odberatelia	061	3 919,16	Rôzne pohľad. z odberateľských vzťahov
Pohľadávky z nedaňových príjmov obce	068	3 296,57	Poplatky za KO, nájom z bytov a nebytových priestorov, poplatky za opatrovateľskú službu, pohľadávky zo súdnych sporov

5.1.2 Závazky obce

Závazky podľa doby splatnosti brutto	Zostatok k 31.12. 2016 v celých €	Zostatok k 31.12. 2017 v celých €
Závazky do lehoty splatnosti,	29 058	36 904
Závazky po lehote splatnosti	0	0
Spolu	29 058	36 904

V **dlhodobých** záväzkoch obec neeviduje žiadne významné záväzky. Významnou položkou **krátkodobých** záväzkov sú záväzky voči zamestnancom (12 971,77 eur), voči dodávateľom za dodané tovary a služby v decembri 2017, ktorých doba splatnosti ešte k 31. 12. 2017 neuplynula (12 388,33 eur) a záväzky voči DÚ a orgánom sociálneho a zdravotného poistenia spolu (2 030,82 eur + 8 515,38 eur). Krátkodobé záväzky boli v určených dobách splatnosti vyrovnané v priebehu januára 2018.

Významné krátkodobé záväzky	Hodnota záväzku v €	Opis
321.000 – Dodávatelia	12 388,33	DF 354-389/2017 za rôzne služby, el. energiu a vodu
331.100 – Zamestnanci	12 971,77	Mzdy vyplácané na osobné účty a z pokl. – za XII/2017
336.10* – zákonné odvody	8 515,38	Zákonné odvody – zdrav., soc., dôch. – za XII/2017
342.000 – Daň z príjmu FO	2 030,82	Daň z príjmu FO zo záv.čin. a daň. bonus – za XII/2017

5.1.3 Úvery obce

Po schválení úveru obecným zastupiteľstvom bola podpísaná v roku 2016 s VÚB, a. s., pobočka Prievidza zmluva o termínovanom dlhodobom úvere na financovanie nákladov projektu „**Rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci Valaská Belá**“. Celková suma dlhu obce bola k 1.3.2017 **60 446,64 eur**, čo bola výška záväzku voči banke – VÚB, a.s., ktorá poskytla obci termínovaný úver neprípísaný na účet obce. Banka zaplatila priamo dodávateľovi fakturované sumy za vykonané práce pre obec v rámci projektu modernizácie verejného osvetlenia, a to časť sumy v roku 2016 a zvyšok sumy v roku 2017.

Poskytnutý úver začala obec podľa zmluvy o úvere splácať od 25. 3. 2017 a do konca roka 2017 splatila 8 400,- eur z istiny, ako aj zmluvný úrok z úveru v sume 430,96 eur.

V minulom roku k 31.12.2016 obec vykazovala celkovú sumu záväzku z bankového úveru 33 839,34 eur, ktorá v priebehu 1. štvrťroka 2017 vzrástla na vyššie uvedených 60 446,64 eur.

Po splatení časti istiny 8 400,- eur do konca roka predstavuje suma záväzku obce voči banke k **31. 12. 2017** čiastku **52 046,64 eur**. Celý úver by mala obec splatiť podľa zmluvy do 25. 3. 2023. Záväzok obce z úveru si banka zabezpečila dohodou o vyplňovacom práve k blankozmenke, ktorou si v prípade neplnenia podmienok zo strany obce môže uľahčiť splatenie svojej pohľadávky.

5.2 Pohľadávky, záväzky, úvery **za konsolidovaný celok**

5.2.1 Pohľadávky KC

Pohľadávky podľa doby splatnosti brutto	Zostatok k 31.12. 2016 v celých €	Zostatok k 31.12. 2017 v celých €
Pohľadávky v lehote splatnosti,	6 401	4 760
Pohľadávky po lehote splatnosti	9 786	5 996
Spolu	16 188	10 756

Pohľadávky KS, ako je uvedené vyššie k 31. 12. 2017 klesli o 5 432 eur (viac ako 33 %), v pohľadávkach po lehote splatnosti sú najvýznamnejšie pohľadávky materskej ÚJ z nedoplatkov poplatku za komunálny odpad a neuhradené nájomné za prenájom nebytových priestorov.)

Významné pohľadávky podľa položiek súvahy	Riadok súvahy	Hodnota 31.12.2016 v celých €	Hodnota 31.12.2017 v celých €	Opis
Odberatelia	064	3 039	2 566	Rôzne pohľadávky z odberateľských vzťahov
Ostatné pohľadávky	068	x	2 079	Pohľadávky za vratky zo zúčtovania záloh za el. energiu, zaplatených v r. 2017
Pohľadávky z nedaňových príjmov obce	071	8 945	5 008	Poplatky za KO, nájom z bytov. a nebytových priestorov, poplatky za opatrovateľskú službu

Konsolidovaný celok vykazuje k 31.12.2017 len **významné krátkodobé pohľadávky** spolu vo výške 9 653,02 €, čo je zníženie oproti stavu k 31.12.2016 o 19,5 % (11 983,88 eur). **Dlhodobé pohľadávky KC neeviduje žiadne.** Na vykázaných významných krátkodobých pohľadávkach, ktoré má Obec Valaská Belá spolu so základnou školou sa podieľajú:

- pohľadávky z nedaňových príjmov spolu v sume 5 008,32,00 €. Materská ÚJ – obec sa na tejto sume podieľa 4 639,32 € (v tom je najvyššia suma pohľadávok z nájomov nebytových priestorov, ďalej za poplatok za vývoz komunál. odpadu € a zostatok sú nevýznamné pohľadávky z poplatku za opatrovateľskú službu a za nájom hrobového miesta); pohľadávky dcérskej ÚJ – základnej školy s materskou školou za neuhradené nájomné za byty v budove ZŠ sú v sume 369,- eur;
- pohľadávky u odberateľov (*účet 311*) v čiastke 2 566,10 € vykazuje len obec, tieto boli skoro v plnej výške uhradené obci v januári 2017;

- ostatné pohľadávky (*účet 315*) spolu v sume 2 078,60 eur, čo je suma dobropisovanej čiastky za elektrickú energiu, vrátená subjektom KC až v januári 2018, z čoho obec vykázala pohľadávku v sume 1 957,25 eur a zvyšok 121,35 sú pohľadávky ZŠsMŠ.

5.2.2 Závazky KC

Závazky podľa doby splatnosti brutto	Zostatok k 31.12. 2016 v celých €	Zostatok k 31.12. 2017 v celých €
Závazky do lehoty splatnosti, vrátane SF	75 648	138 435
Závazky po lehote splatnosti	0	0
Spolu	75 648	138 435

Dlhodobé záväzky, okrem záväzkov zo Sociálneho fondu, ani záväzky po lehote splatnosti obec v rámci KC nemá žiadne. **V krátkodobých záväzkoch** obec vo svojom KC zaznamenala k 31. 12. 2017 stav **138 434,51 €**, čo je oproti minulému obdobiu (75 647,84 €) **zvýšenie záväzkov** o 62 786,67 € (o 83 %). V sume krátkodobých záväzkov sú všetky záväzky v lehote splatnosti, z toho za obec je to 36 904,29 eur a dcérsku ÚJ 101 530,20 €.

Najvyššie sú nevyrovnané záväzky voči dodávateľom za dodané tovary a služby (*účet 321 – Dodávatelia* spolu za KC 66 322,84 €: z toho obec 12 388,33 € a ZŠsMŠ 53 934,51 €), ďalej voči zamestnancom (*účet 331 – Zamestnanci* spolu za KC 37 235,20 €: z toho obec 12 971,77 € a ZŠsMŠ 24 263,43 €) a treťou najväčšou zložkou záväzkov sú záväzky za povinné zákonné poistenie (*účet 336 – Zúčtovanie s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia* spolu za KC 24 415 €: z toho obec 8 515,38 € a ZŠsMŠ 15 899,87 €). Ostatné priame dane (*účet 342*) za KC sú v čiastke 5 442,60 €: z toho obec 2 030,82 € a ZŠsMŠ 3 411,78 €. Všetky boli vyrovnané v priebehu januára 2018.

5.2.3 Úvery KC

V rámci konsolidovaného celku má bankový úver len obec. Koncom roka 2016, po schválení v obecnom zastupiteľstve, bola podpísaná s VÚB, a. s., pobočka Prievidza zmluva o termínovanom dlhodobom úvere. Z úveru boli poskytnuté podľa zmluvy postupne peňažné prostriedky na financovanie nákladov projektu „**Rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci Valaská Belá**“ v čiastkach podľa jednotlivých žiadostí obce a predložených dodávateľských faktúr.

Peňažné prostriedky banka poskytla v rámci úverového vzťahu obci formou priamej úhrady faktúry dodávateľovi prác z úverového účtu vedeného v banke, teda ich nepoukázala najprv na účet obce (nepripísaný úver). Na základe predloženej žiadosti a prvej faktúry od dodávateľa banka zaplatila v decembri 2016 čiastku 33 839,34 €. Nákladový úrok z úveru k 31. 12. 2016 činil 3,34 €. V roku 2017 poskytla postupne peňažné prostriedky až do celkovej čiastky realizovaných prác na rekonštrukcii VO **60 446,70 €**. Obec sa zaviazala vrátiť poskytnuté prostriedky v záväzných pravidelných mesačných splátkach v čiastke 840,- eur (s výnimkou poslednej splátky, ktorá je 806,70 eur) od **25.3.2017 do 25.2.2023** vrátane. V priebehu roka 2017 obec vrátila banke 8 400,- € a zaplatila nákladový úrok z úveru 487,30 €. Zostávajúca čiastka istiny k 31.12.2017 je **52 046,64 €**.

6. Účtovný výsledok hospodárenia

6.1 Účtovný výsledok hospodárenia za **obec – materskú účtovnú jednotku**

Účtovný výsledok hospodárenia zistený z účtovníctva ako rozdiel výnosov a nákladov (rozdiel účtovných tried 6–*Výnosy* a 5–*Náklady*) predstavoval v roku 2017 kladnú hodnotu **54 484,13 € po zdanení** za hlavnú činnosť obce. Podnikateľskú činnosť v danom účtovnom období obec neuskutočňovala. Účtovný výsledok hospodárenia obce síce nie je krytý reálnym zostatkom peňazí, ale je dôležitým ukazovateľom toho, ako obec v konkrétnom účtovnom období roka 2017 hospodárila, keďže nezohľadňuje naakumulované peňažné prostriedky z minulých účtovných období, ale ani platby, ktoré sa viažu na budúce účtovné obdobie (výnosy budúcich období).

Všetky **výnosy obce** v roku 2017 spolu predstavujú čiastku **886 871,97 €**. V porovnaní s celkovými výnosmi obce v roku 2016 (848 625,09 eur) sú vyššie o 4,5%, čo je približne taký istý medziročný nárast výnosov, aký bol zaznamenaný pri porovnaní rokov 2016 a 2015 (vtedy 4,8%). V kvantitatívnom vyjadrení bol medziročný nárast výnosov roku 2017 oproti roku 2016 väčší o **38 246,88 eur** (v roku 2016 oproti roku 2015 to bolo viac o 38 960,80 eur).

Prehľad o konkrétnych druhoch výnosov obce v účtovnom roku 2017 podľa obsahu jednotlivých účtov výnosov a čiastkach za jednotlivé druhy výnosov poskytuje nasledujúca tabuľka v členení – druh výnosov, popis (číslo účtu, na ktorom bol ten-ktorý výnos v priebehu roka zaúčtovaný a názov účtu) a suma v €.

Účtovná trieda 6 – Výnosy obce

Druh výnosov	Popis /číslo účtu a názov/	Suma v €
Tržby za vlastné výkony a tovar	602 – Tržby z predaja služieb	9 239,85
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	632 – Daňové výnosy samosprávy	697 047,42
	633 – Výnosy z poplatkov	59 213,96
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	641 – Tržby z predaja DNM a DHM	0,00
	642 – Tržby z predaja materiálu	1 644,64
	645 – Ostatné pokuty, penále a úroky	192,00
	648 – Ostat. výnosy z prevádz. činnosti	30 544,03
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtov. časového rozlíšenia	653 – Zúčtovanie ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti	24 108,23
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obci	693 – Výnosy obce z BT zo ŠR a i.	8 142,86
	694 – Výnosy obce z KT zo ŠR a i.	22 966,88
	697 – Výnosy obce z BT mimo VS	5 000,00
	699 – Výnosy obce z odvodu rozp. príj.	28 772,10
Spolu	x	886 871,97

Najvýznamnejšiu výnosovú skupinu tvoria **daňové výnosy samosprávy** (z podielových daní, výnos z dane z nehnuteľností a ostatných miestnych daní vybraných podľa zákona o miestnych daniach) spolu v čiastke **697 047,42 €**, ktoré tvorili v tomto roku **78,60 % všetkých výnosov obce**. Oproti roku 2016, v ktorom boli daňové výnosy 654 813,31 €, to predstavuje zvýšenie o 42 234,11 eur, čo je v percentuálnom vyjadrení viac ako 6,45 %.

Druhou najväčšou položkou sú výnosy z poplatkov 59 213,96 eur, čo je 6,66% z celkových výnosov. Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti sú 30 544,03 €, čo je 4,33% z celkových výnosov. Výnosy z kapitálových a bežných transferov zo štátneho rozpočtu spolu boli v sume 31 109,97 eur, čo je 3,51% z celkových výnosov, výnosy obce z odvodu rozpočtových príjmov sú 28 772,10 eur, čo je 3,24% z celkových výnosov obce. Výnosy zo zúčtovania ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti boli zaznamenané v sume 23 227,95 €, čo je 2,62% a tržby z predaja služieb boli zaznamenané v sume 9 239,85 €, čo viac ako 1% z celkových výnosov obce. Ostatné položky výnosov sú nevýznamnej hodnoty, spolu tvoria asi necelé 0,50% z celkových výnosov obce.

Nasledujúca tabuľka poskytuje prehľad o akých konkrétnych druhoch **nákladov** obec v priebehu roka 2017 účtovala podľa obsahu jednotlivých účtov nákladov a v akých čiastkach spolu za jednotlivé druhy nákladov. Tabuľka je konštruovaná v členení – druh nákladov, popis (číslo účtu, na ktorom bol ten-ktorý náklad v priebehu roka zaúčtovaný a názov účtu nákladov) a suma v €.

Účtová trieda 5 - Náklady obce

Druh nákladov	Popis /číslo účtu a názov/	Suma v €
Spotrebované nákupy	501 – Spotreba materiálu	67 019,41
	502 – Spotreba energie	15 785,92
Služby	511 – Opravy a udržiavanie	35 229,71
	512 – Cestovné	1 553,56
	513 – Náklady na reprezentáciu	2 648,34
	518 – Ostatné služby	73 089,66
Osobné náklady	521 – Mzdové náklady	185 329,71
	524 – Záonné sociálne poistenie	61 871,60
	525 – Ostatné sociálne poistenie	2 226,00
	527 – Záonné sociálne náklady	15 917,24
Ostatné dane a poplatky	538 – Ostatné dane a poplatky	3 284,94
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	541 – Zostatková cena predaného DM	1 916,67
	546 – Odpis pohľadávky	23,88
	548 – Ostatné náklady na prev. činnosť	19 228,53
Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	551 – Odpisy DHM a DNM	39 742,35
	553 – Tvorba ostat. rezerv z prevádz. činnosti	12 530,05
Finančné náklady	562 – Úroky	918,33
	568 – Ostatné finančné náklady	3 565,20
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	584 – Nákl.- transfery z obce do RO,PO	267 892,02
	585 – Nákl.- transfery z obce ost. s. VS	4 314,72
	586 – Nákl.- -“- subjektom .mimo VS	17 400,00
	587 – Nákl.- ostatné transfery	900,00
		832 387,84
Dane z príjmov	591 – Splatná daň z príjmov	0,00
Spolu	x	832 387,84

Všetky **náklady obce** v roku 2017 spolu predstavujú čiastku **832 387,84** eur. V porovnaní s celkovými nákladmi obce v roku 2016 (790 383,02 eur) sú vyššie o 5,31 %, čo je oproti minulému roku – pri porovnaní roku 2016 a 2015 vyšší medzročný nárast o 3% (vtedy zvýšenie o 2,26 %). V kvantitatívnom vyjadrení je medzročný nárast nákladov roku 2017 oproti roku 2016 väčší o **42 006,79 eur** (v roku 2016 oproti 2015 to bolo viac o 17 458,60 €).

Najvýznamnejšiu nákladovú skupinu obce tvorili náklady na transfery z rozpočtu obce, ktoré boli spolu v sume 290 506,74 eur, čo je 34,90% z celkových nákladov obce.

Druhú najväčšiu nákladovú skupinu tvorili osobné náklady 265 344,55 €, čo je približne 31,87% z celkových nákladov obce tohto roka (z toho mzdové náklady obce sú 185 329,71 €, čo je viac ako 22,26% z celkových nákladov, zákonné a ostatné odvody z miezd sú spolu 64 097,60 eur, čo je 7,70% a zákonné sociálne náklady boli 15 917,24 eur, čo je 1,91% zo všetkých nákladov obce).

Treťou v poradí je skupina nákladov na služby spolu v čiastke 112 521,27 €, čo je 13,52% z celkových nákladov obce. Ďalšia skupina – spotrebované nákupy, v ktorej sú náklady na spotrebu materiálu a energie spolu 82 805,33 €, čo je 9,95% z celkových nákladov obce.

Náklady na odpisy a rezervy sú spolu 52 272,40 €, čo je 6,28%; ostatné náklady na prevádzkovú činnosť predstavujú spolu sumu 21 169,08 €, čo je 2,54% a finančné náklady sú 4 483,53 €, čo je necelé 1,0 % zo všetkých nákladov obce.

Daňové priznanie k dani z príjmu Obce Valaská Belá za rok 2017 bolo vypracované a v zákonnej lehote podané na Daňový úrad v Prievidzi, ktorý je pre obec miestne príslušným správcom dane. Obec v roku 2017 účtovala len o takých príjmoch, ktoré sú od dane z príjmu právnických osôb oslobodené, nevznikla jej žiadna daňová povinnosť.

6.2 Účtovný výsledok hospodárenia **za konsolidovaný celok**

Účtovný výsledok hospodárenia **konsolidovaného celku** zistený z účtovníctva ako rozdiel výnosov a nákladov (rozdiel účtovných tried 6–Výnosy a 5–Náklady) predstavoval v roku 2017 kladnú hodnotu **48 764,20 €** po zdanení.

Účtová trieda 6 – Výnosy konsolidovaného celku v €

Druh výnosov	Popis /číslo účtu a názov/	Rok 2016	Rok 2017
Tržby za vlast.výkony a tovar	602 – Tržby z predaja služieb	61 304,04	58 328,00
Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	632 – Daňové výnosy samosprávy	654 813,31	697 047,42
	633 – Výnosy z poplatkov	54 050,83	58 600,94
	642 – Tržby z predaja materiálu	1 030,74	1 644,64
	644 – Zmluvné pokuty, penále a úr.	23,84	0,00
	645 – Ostatné pokuty, penále, úroky	150,00	192,00
	648 – Ostatné výnosy z prevádz. čin	56 295,13	47 948,19
Zúčtovanie rezerv a opr. pol. z prevádzkovej a finančnej činnosti, zúčtov. časov. rozlíš.	653 – Zúčtov. ostatných rezerv z PČ	19 046,88	23 227,95
	658 – Zúčtov. ostat. oprav .pol. z PČ	0,00	880,28
Finančné výnosy	662 – Úroky	11,09	0,00
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC, a v RO a PO zriadených obcou	693 – Výnosy obce z BT zo ŠR a i.	406 393,60	418 844,88
	694 – Výnosy z KT zo ŠR a od iných subjektov verejn. správy	44 173,84	57 261,88
	697 – Výnosy obce z BT od ostat. subjektov mimo verej. správy	5 408,95	5 047,23
Spolu	x	1 302 702,25	1 369 023,41

Všetky výnosy konsolidovaného celku predstavujú spolu sumu **1 369 023,41 eur**, čo je oproti minulému účtovnému obdobiu (1 302 702,25 eur) **nárast o 66 321,16 eur** (o 5,09 %). Najväčšou percentuálnou mierou sa na výnosoch konsolidovaného celku podieľajú **daňové výnosy samosprávy** v sume **697 047,42 eur** (skoro **50,92%**), čo sú príjmy len materskej ÚJ. Druhou najvýraznejšou výnosovou položkou boli výnosy KC z bežných transferov zo ŠR a iné v sume 418 844,88 eur (t. j. 30,59%) – z toho bolo 410 702,02 eur zaznamenaných výnosov v dcérskej ÚJ – základnej škole s materskou školou a 8 142,86 eur v materskej ÚJ – obci.

Treťou najvýnosnejšou položkou KC boli výnosy KC z poplatkov spolu v sume 58 600,94 eur (4,28%) – tie v rámci celku zaznamenala len materská ÚJ – obec

Štvrtou položkou v poradí výnosnosti KC sú výnosy z tržieb z predaja služieb v sume 58 328,00 eur (t. j. 4,26%), na ktorých sa výraznejšie podieľala dcérska ÚJ – základná škola sumou 49 088,15 eur, materská ÚJ – obec sumou 9 239,85 eur.

Výnosy z kapitálových transferov zo ŠR a od iných subjektov verejnej správy boli zaznamenané v sume 57 261,88 eur (t. j. 4,18%), z toho v dcérskej ÚJ – ZŠ s MŠ 34 295,00 eur a v materskej ÚJ – obci 22 966,88 eur. Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti boli sume 47 948,19 eur (t. j. 3,50% z celkových príjmov KC), v tom je 30 544,03 eur výnosov z prevádzkovej činnosti dosiahnutých v materskej ÚJ – obci a 17 404,16 eur v dcérskej ÚJ – základnej škole.

Výnosy zo zúčtovania ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti boli 23 227,95 eur, čo je 1,70%. Zaznamenala ich len materská ÚJ – obec. Ostatné položky výnosov tvorili spolu len necelé 0,5 %.

Popis ostatných výnosov	k 31.12. 2016	k 31.12. 2017
Dobropisy, refundácie nákladov min. ÚO	1 593,16	0,00
Výnosy z prenájmu	27 050,35	28 303,55
Poistné plnenia	15,22	693,86
Inventúrne prebytky	0,00	0,00
Náhrada za škodu	0,00	0,00
Ostatné	27 636,40	18 950,78
Spolu	56 295,13	47 948,19

Oproti minulému obdobiu sa znížili výnosy z prevádzkovej činnosti za KC zo sumy 56 295,13 eur na sumu 47 948,19 eur, čo je menej o 14,83% (v peňažnom vyjadrení o 8 346,94 eur menej). V rámci KC vyšší podiel na ostatných výnosoch materská ÚJ - obec v čiastke 30 544,03 eur. Do tejto skupiny výnosov patria výnosy z prenájmov v materskej i v dcérskej ÚJ – základnej škole s MŠ, statné výnosy z príjmov z refakturácií elektrickej energie a i. odberateľom v materskej ÚJ i dcérskej ÚJ a ostatné výnosy z príjmov za vyseparovaný KO v materskej ÚJ. Rozpis významných výnosov KC z prevádzkovej činnosti je uvedený v tabuľkovej časti poznámok ku konsolidovanej účtovnej závierke – tabuľka č. 22.

Účtová trieda 5 - Náklady konsolidovaného celku v €

Druh nákladov	Popis /číslo účtu a názov/	Rok 2016	Rok 2017
Spotrebované nákupy	501 – Spotreba materiálu	120 869,88	144 229,58
	502 – Spotreba energie	56 501,43	48 482,16
Služby	511 – Opravy a udržiavanie	76 516,85	84 341,87
	512 – Cestovné	2 904,09	3 082,28
	513 – Náklady na reprezentáciu	2 088,07	2 648,34
	518 – Ostatné služby	121 518,64	92 108,45

Osobné náklady	521 – Mzdové náklady	522 948,35	567 007,78
	524 – Zákonné sociálne poistenie	173 456,84	191 611,77
	525 – Ostatné sociálne poistenie	8 835,82	8 928,50
	527 – Zákonné sociálne náklady	25 822,02	30 402,20
Dane a poplatky	538 – Ostatné dane a poplatky	4 576,40	3 879,94
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	541 – Zostatková cena predaného DM	354,05	1 916,67
	546 – Odpis pohľadávky	17 659,80	6 255,21
	548 – Ostatné náklady na prev. čin.	3 606,07	19 408,33
Odpisy, rezervy, opravné položky z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	551 – Odpisy DHM a DNM	57 187,16	74 037,35
	553 – Tvorba ostatných. rezerv z prevádzkovej činnosti	23 227,95	12 530,05
	558 – Tvorba ostatných opravných položiek z prevádzkovej čin.	880,28	0,00
Finančné náklady	562 – Úroky	3,34	918,33
	568 – Ostatné finančné náklady	6 094,39	5 855,68
	585 – Náklady na transfery z rozpočtu obce ost. subj. VS	4 385,28	4 314,72
	586 – Nákl.- “- subjektom mimo VS	13 780,00	17 400,00
	587 – Nákl.- ostatné transfery	760,68	900,00
		1 243 977,39	1 320 259,21
Dane z príjmov	591 – Splatná daň z príjmov	2,01	0,00
Spolu	x	1 243 979,40	1 320 259,21

Všetky náklady konsolidovaného celku predstavujú spolu sumu **1 320 259,21 eur**, čo je oproti minulému účtovnému obdobiu (1 243 977,39 eur) nárast o 76 279,81 eur (o 6,13%). Najväčšou percentuálnou mierou sa na nákladoch konsolidovaného celku podieľajú **osobné náklady** – spolu 797 950,25 eur (necelých **60,44%** z celkových nákladov KC), z toho boli:

- mzdové náklady v sume 567 007,78 eur (tvoria viac ako 42,95%, z celkových nákladov KC), pričom v materskej ÚJ je to 185 329,71 eur a v dcérskej ÚJ – ZŠsMŠ 381 678,07 eur;
- náklady na zákonné sociálne poistenie zamestnancov v sume 191 611,77eur (14,51 % z celkových nákladov KC), pričom v materskej ÚJ je to 61 871,60 eur a v dcérskej ÚJ – ZŠsMŠ 129 740,17 eur;
- zákonné sociálne náklady boli 30 402,20 eur (viac ako 2,30% z celkových nákladov KC), pričom v materskej ÚJ je to 15 917,24 eur a v dcérskej ÚJ – ZŠsMŠ 14 484,96 eur;
- náklady na ostatné sociálne poistenie 8 928,50 eur (0,68% z celkových nákladov KC), pričom v materskej ÚJ je to 2 226,00 eur a v dcérskej ÚJ – ZŠsMŠ 6 702,50 eur.

Druhou najvýraznejšou nákladovou skupinou sú náklady na služby, ktoré v rámci KS boli v čiastke 182 180,94 eur (**13,80%**). V tejto skupine sú náklady na opravy a údržbu, cestovné, náklady na reprezentáciu a ostatné služby:

- náklady na **opravy a udržiavanie** boli 84 341,87 eur (viac ako 6,39 %)
- náklady na **ostatné služby** po eliminácii v rámci KC predstavujú čiastku 92 108,45 eur (6,98 %), čo je zníženie oproti roku 2016 o 29 410,19 eur. Vyššie náklady na ostatné služby v rámci KC má materská ÚJ spolu v sume 73 089,66 eur, dcérska ÚJ – základná škola má náklady na ostatné služby v danom roku 19 018,79 eur. Medzi významné položky patria hlavne náklady: na štúdie expertízy a odborné posudky, na telekomunikačné služby, náklady na konkurzy a súťaže, nákup licencií a licenčné poplatky, na dopravu a prepravu, právne, ekonomické a iné poradenstvo, školenia, kurzy, semináre, porady, ďalej poštovné a nákup známok v hotovosti, na overenie účtovnej závierky 2016, na poradenstvo - hardware,

software a iné služby – v ktorých má tiež vyšší podiel materská ÚJ (sú tu zahrnuté aj služby súvisiace v materskej ÚJ s odvozom a likvidáciou komunálneho odpadu).

- Náklady na **cestovné** (3 082,28 eur – 0,23%) a **reprezentáciu** (2 648,34 eur – 0,20%) predstavujú v rámci nákladov na služby len menej významnou zložku nákladovou, spolu ani 050% z celkových nákladov KC.

Treťou výraznejšou nákladovou skupinou sú náklady **na spotrebované nákupy** – spolu v sume 192 711,74 eur, čo je viac ako **14,60 %** z celkových nákladov KC, z toho náklady na:

- spotrebu materiálu boli v sume 144 229,58 eur (skoro 10,92% z celkových nákladov KC),
- spotrebu energie boli z 48 482,16 eur (3,68 % z celkových. nákladov KC).

Náklady na odpisy boli v KC v sume 74 037,35 eur (čo je **5,61%** z celkových nákladov KC) a **náklady na rezervy** predstavujú sumu 12 530,05 (čo je skoro **1,0%** z celkových nákladov KC). Náklady na rezervy zaznamenala len materská ÚJ.

Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť v € v rámci KC predstavujú spolu čiastku 27 580,21 eur, čo je **2,09%** z celkových nákladov KC. Vyšší podiel na nich má materská ÚJ – obec. V tejto nákladovej skupine sú náklady KC na: členské príspevky obce, iné náklady súvisiace s činnosťou obce ako osobitného príjemcu sociálnych dávok, náklady na vyplatenie súdom prikázaných plnení voči Jednote SD, ktoré vyplynuli z dlhoročného sporu (spolu skoro 17 000,- eur) a ostatné náklady v tejto skupine (odpis pohľadávok, zostatková cena predaného DHM obce), ktoré predstavujú nevýznamné percento z celkových nákladov KC.

Finančné náklady v rámci KC sú spolu 6 774,01 eur, (čo je zhruba **0,5%** z celkových nákladov KC), pričom ostatné finančné náklady sú v čiastke 5 855,68 eur, z ktorých má vyšší podiel materská ÚJ – obec v čiastke 3 565,20 eur. Medzi položky patria hlavne náklady KC na: bankové poplatky, poistenie nehnuteľností, poistenie dopravných prostriedkov a ostatné poistenie.

Náklady na transfery sú v rámci KC v sume 22 614,72 eur, má ich len materská ÚJ a predstavujú necelé **2,0%** z celkových nákladov obce

7. Ostatné dôležité informácie

7.1 Prijaté granty a transfery

V roku 2017 obec prijala granty a transfery, ktorých podrobnejší prehľad v členení podľa položiek a zdrojov v príjmovej časti rozpočtu obce, dáva nasledovná tabuľka:

Položka a /podpol	Zdroj	Názov	Upravený rozpočet 2017	Skutočnosť 31.12.2017
312001	111	Dotácia zo ŠR pre ZŠ – bežný transfer na podporu výchovy k plneniu škol. povinností – škol. potreby	50	49,80
312001	111	Dotácia zo ŠR pre ZŠ – bežný transfer na podporu výchovy k stravovacím návykom detí zo SZP	310	310,00
312001	111	Dotácia zo ŠR pre MŠ – bežný transfer na výchovu a vzdelávanie	3 207	3 207,00
312001	111	Dotácia zo ŠR pre MŠ – bežný transfer na podporu výchovy k stravovacím návykom detí zo SZP	11	11,00
312001	111	Dávka v hmotnej núdzi z ÚPSVR - občanom	822	821,80
312001	111	Dotácia na úhradu odmeny skladníka CO	270	270,00

312012	111	Normatívne FP pre ZŠ – dotácia zo ŠR na prenesený výkon štátnej správy v školstve	398 595	398 595,00
312012	111	Nenormatívne FP pre ZŠ – dotácia zo ŠR na vzdelávacie poukazy	3 904	3 904,00
312012	111	Nenormatívne FP – BT pre ZŠ na učebnice	73	73,00
312012	111	Nenormatívne FP – BT pre ZŠ na školu v prírode a lyžiarsky kurz	4 250	4 250,00
312012	111	Nenormatívne FP – dotácia pre žiakov ZŠ zo sociálne znevýhodneného prostredia	0	0,00
312012	111	Dotácia zo ŠR na voľby do VÚC	1 148	1 147,36
312012	111	Dotácia zo ŠR na výkon matriky	3 069	3 068,31
312012	111	Dotácia zo ŠR na výkon verejnej správy na úseku životného prostredia	203	202,41
312012	111	Dotácia zo ŠR na register adries (RA)	212	211,60
312012	111	Dotácia zo ŠR na register obyvateľstva (REGOB)	715	714,78
312008	11H	Dotácia z TSK na akciu “Letné slávnosti RBD“	1 400	1 400,00
311*	71	Grant od ostat. subjektov mimo VS – DPO SR	5 000	5 000,00
			423 239	423 236,06
322001	111	Príjem z KT zo ŠR na rekonštrukciu kotolne ZŠ	30 000	30 000,00
322001	111	Príjem z KT zo ŠR na PD ÚPD obce	12 415	12 415,00
322001	111	Príjem z KT zo ŠR na kamerový systém v obci	11 000	11 000,00
			53 415	53 415
		Príjmy z dotácií a grantov spolu – kódy zdroja 111, 11H, 71	476 654	476 651,06

Poznámka: Sumy upraveného rozpočtu sú uvádzané v celých eurách, skutočnosť v eurách a centoch

V roku 2017 všetky prijaté bežné a kapitálové príjmy z dotácií, grantov a transferov, ktorých evidencia je zrekapitulovaná vyššie v texte, boli účelovo viazané. Obec ich použila v danom roku v súlade s ich účelom a v určenom termíne, okrem kapitálového transferu na kamerový systém v obci (11 000,- eur), ktorý použije v roku 2018. V porovnaní s predchádzajúcim rokom 2016 (464 617,08 eur) prijala celkovo obec vyššiu čiastku transferov o 12 033,98 eur, čo je viac približne o 2,6 %.

7.2 Poskytnuté dotácie

Obec v roku 2017 poskytla dotáciu (podľa § 7 ods. 4 zákona NR SR č. 583/2004 Z. z. v platnom znení) občianskym združeniam – miestnemu dobrovoľnému hasičskému zboru (DHZ Valaská Belá), Telovýchovnej jednote Štart Krištál' Valaská Belá, Rodičovskému združeniu pri ZŠ s MŠ Valaská Belá a Základnej organizácii Zväzu zdravotne postihnutých (ZO SZZP) Valaská Belá na bežné výdavky súvisiace s ich činnosťou:

Žiadateľ dotácie Účelové určenie – bežné výdavky – kapitálové výdavky	Poskytnutá dotácia FP v €	Použité prostriedky v €	Rozdiel (stĺ.2 - stĺ.3) v €
OZ – DHZ Valaská Belá – bežné výdavky	8 000,00	8 000,00	0,00
OZ – TJ Štart Krištáľ Valaská Belá – bežné	8 000,00	8 000,00	0,00
OZ – RZ pri ZŠ s MŠ Valaská Belá – bežné	900,00	900,00	0,00
OZ – ZO SZZP Valaská Belá – bežné výdavky	500,00	500,00	0,00

Okrem týchto dotácií už nebola z prostriedkov obce v roku 2017 podľa VZN 1/2017 poskytnutá dotácia žiadnej inej právnickej, či fyzickej osobe.

7.3 Významné stavebné práce v roku 2017

Stavebné práce a investičné akcie zrealizované v roku 2017:

- **Obec**
 - rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia obce (2. časť 26 607,- eur);
 - odstránenie havarijného stavu – oprava Domu smútku (21 613,94 eur);
 - odstránenie havarijného stavu – oprava MK k Domu smútku (5 710,08 eur);
 - odstránenie havarijného stavu – oprava strechy na budove šatní TJ (1 739,- eur);
 - obstaranie ÚPD – PD – územného plánu obce – (2. etapa 25 070,- eur);
 - obstaranie plošinovej váhy v zbernom dvore (2 517,60,- eur);
- **rozpočtová organizácia – Základná škola s materskou školou Valaská Belá**
 - pokračujúca rekonštrukcia a modernizácia kotolne na škole, ktorá nebola k 31.12.2016 ešte ukončená (v r. 2015 a 2016 už preinvestované 110 000,- eur z KT zo ŠR), v r. 2017 boli pridelené ďalšie finančné prostriedky z kapitálového transferu zo ŠR v sume 30 000,-eur, ktoré sa preinvestovali, ale akcia ešte nie je stále ukončená, ešte je potrebná na dokončenie suma minimálne 50 000,- eur;
 - úprava chodníkov pred vstupom do areálu školy;
 - oplatenie areálu školy s výraznou finančnou pomocou zriaďovateľa – obce;
 - úprava povrchu školského dvora pred hlavnou budovou školy, ktorá bola v dezolátnom stave + vstupné chodníky a vstupné schody do hlavnej budovy.

7.4 Predpokladaný budúci vývoj činnosti konsolidovaného celku 2018 – 2020

7.4.1 Významné investičné akcie a stavebné práce plánované v roku 2018

Najvýznamnejšie investičné akcie a stavebné práce, ktoré by mali byť zrealizované v roku 2018:

- **obec**
 - dokončenie miestnej komunikácie na upravenom verejnom priestranstve určenom na parkovanie na miestnom cintoríne;
 - komplexná rekonštrukcia a modernizácia objektu požiarnej zbrojnice;
 - oprava budovy zdravotného strediska – náter strechy a výmena niektorých okien;
 - obstaranie bytového domu v centre obce – 23 bytových jednotiek pre občanov;
 - obstaranie nákladného automobilu;
- **rozpočtová organizácia – Základná škola s materskou školou Valaská Belá**
 - dokončenie rekonštrukcie a modernizácie kotolne v hlavnej budove ZŠ;

- dokončenie oplatenia areálu ZŠ s MŠ – hlavný vstup do školy a vstup z bočnej strany;
- dokončenie úpravy povrchu školského dvora pred hlavnou budovou školy;
- výmena okien na hlavnej budove školy v triedach, telocvični a chodbách;
- výmena umývadiel a obkladov v triedach;

7.4.2 *Predpokladaný budúci vývoj činnosti konsolidovaného celku 2019 - 2020*

Predpokladané stavebné práce a investičné akcie realizované z finančných zdrojov štátneho rozpočtu a rôznych podporných fondov EÚ, na základe vypracovaných projektov rámci KC v roku 2018

- **obec**
 - rozšírenie siete miestnych komunikácií;
 - vybudovanie kanalizácie v obci;
 - zateplenie obvodových múrov a strechy objektu obecného úradu;
 - oprava a celkové zateplenie objektu budovy zdravotného strediská, vrátane výmeny okien;
 - výmena celej podlahy v oboch miestnostiach kultúrneho domu;
 - odstránenie havarijného stavu kuchyne a skladu v KD, omaľovanie, výmena okien;
- **rozpočtová organizácia – Základná škola s materskou školou Valaská Belá**
 - dokončenie výmeny okien na základnej škole;
 - zateplenie obvodových múrov budovy základnej školy;
 - rekonštrukcia telocvične;
 - rekonštrukcia bežeckej dráhy a komplexná úprava okolia školy;

7.5 **Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia**

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného

obdobia. Po 31. decembri 2017 nenastali také udalosti, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2017.

Spracovala: Mgr. Elena Obuchová

Ing. Miloš Cúčík
starosta obce

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke
- Konsolidovaná účtovná závierka: Konsolidovaná Súvaha, Konsolidovaný Výkaz ziskov a strát, Poznámky konsolidovanej účtovnej závierky
- Výrok audítora ku konsolidovanej účtovnej závierke
- Dodatok správy audítora o overení súladu výročnej správy s individuálnou a konsolidovanou účtovnou závierkou